

ಆಮೋಘವರ್ಷ ನೃಪತುಂಗ
ಪ್ರಣಿತ ಪ್ರಶ್ನೋತ್ತರ ರತ್ನಮಾಲೆ
(ಸಂಪಾದನ, ಸಂಶೋಧನ ಮತ್ತು ಅನುವಾದ)

ರಂಪಾದಕರು / ಸಂಶೋಧಕರು :

ಪ್ರೊ|| ಟಿ. ಕಿಶಿ ವಿದ್ಯುತ, ಎಂ. ಎ., ಬಿ. ಓ. ಎಲ್.
ಮೈಸೂರು (ಕನ್ನಡ ಸಂಸ್ಕೃತ), ಚಿತ್ರಬಾಹು ರಸ್ತೆ (ಹಿಂದಿ)

ರತ್ನತ್ರಯ ಪ್ರಕಾಶನ,

೭೧೩, ಇ ಮತ್ತು ಎಸ್ ಬ್ಲಾಕ್, ಚಿತ್ರಬಾಹು ರಸ್ತೆ,

ಕುಮ್ಭನಗರ, ಮೈಸೂರು - ೨೩

Prashnotthara Ratnamalike – i.e. Pupil, Preceptor dialogue Pearl
Necklace, authored by the King Amoghavarsha Nripatunga (814-877
A.D.) in Sanskrit. Edited in Kannada with Research Aspects addign
own kanda form of verse translation and gist viz – kirana – i.e. ray of
light, by Prof. T. Keshava Bhat, M.A., B.O.L., Vidwan & Visharada,
Published by – Ratnatraya Prakashana, 713, E and F Block,
Chitrabhanu Road, Kuvempunagar, Mysore - 23.

೫. ಬಿ. ಬಿ. ಮ ಹಿಶ ವಾಡಿಯ ವರಪತ್ರ
೬. ಪ್ರಸ್ತು ವನಿ
೭. ಗ್ರಂಥಪಾಠ
೮. ಶ್ರೀ ಶಂಕರಾಚಾರ್ಯ ಕೃತಿಪಾಠ
೯. ಆದಾರಸು ಖೇಕ್ಷೆ

ಅರಿಕೆ

ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಅದ್ಯ ಕೃತಿ ಕೆ ಖಾಜವರ್ಗ ವಾಗಿರುವಂತೆ ಅದೇ ಕಾಲ ದ ನೆತಿಶಾಸ್ತ್ರದ ಅದ್ಯ ಕೃತಿ ಪ್ರಶ್ನೋತ್ತರ ರತ್ನಮಾಲೆ. ಇದು ಜನ ಜೀವನವರ್ಗವನ್ನೆ ಬಹುದ ಹೆಸರೇ ಸೂಚಿಸುವಂತೆ ಸತ್ಯಾ ವ್ಯ ಮ ಹಾಕಾಂಕ್ಷೆಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿಲಿಸುವ ಕವಿಗಳಿಗೆ ಅದು ತಿರಿದಿಟ್ಟ ರಾಜವರ್ಗ. ಆ ಕಾಲ ದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡನಡಿ ಜನ - ಜಾತಿಗತ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳಿಂದ ಮತ್ತೆ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಬಿನ್ನತೆಗಳಿಂದ, ಅಂದರೆ ಜಾನಪದದ ಆಶ್ಚರ್ಯತ ರಾಜಗಳಿಂದ ದೇಸಿಯ ನಿಸಿ ಬಹು ರಾಜವಾಗಿದ್ದ ತಿಂಡ ಕೆ ಖಾಜವರ್ಗದಲ್ಲೆ ಹೇಳಿದೆ. ಜಾನಪದಕ್ಕೆ ಈ ವೈಭ್ಯ ಸಹಜ ಅದು ಅಂದಿಗೂ ಸುಡಿ ಇಂದಿಗೂ ಸುಡಿ ಅಂತಹ ದೇಸಿವರ್ಗ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಒಂದು ನಿಶ್ಚಿತ ಪಡಿಸಿದ್ದು ನನ್ನ ತಂದಾ ಕೆಲಿಸಿ ವ್ಯಾಕರಣಕ್ಕೆ ಬಳಪಡೆ, ಶಿಷ್ಯ ಪ್ರಯೋಗದ ವಕರಾಪತಿಯ ನನ್ನ ತಂದಾ ಕಾವ್ಯದ ಸೀನಾಗಿಸಾಗಿ ಮತ್ತೆ ರಂಜನಾಗೆ ಛಂದಸ್ಸು, ಅಂಕಾರ, ರೀತಿ, ರಸ ಪ್ರತ್ಯಪಾದಕಲ ಕ್ಷಣಗ್ರಂಥಗಳನ್ನೂ ತದನಸಾರ ಕಾವ್ಯಗಳನ್ನೂ ಹಿಂದಿನ ವರ ರಚಿತ್ತ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇ ಕೆ ಖಾಜವರ್ಗಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಂದೆಡೆ ಜನತೆಗೆ ನೈತಿಕ ವರ್ತನನ್ನು ತೋರಿಸುವ ನೇರವಾದ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಈ ಪ್ರಶ್ನೋತ್ತರರತ್ನಮಾಲೆ ರಚಿವಾಗಿದೆ. ಎನ್ನಬಹುದು. ಇದರ ಕರ್ತೃ ರಾಷ್ಟ್ರಕೂಟ ಚಕ್ರವರ್ತಿ ಅಮೋಘ ವರ್ಷ ನೃಪತುಂಗನ. ಅವನು ಜೈನನಾಗಿದ್ದ ನೆಂದೂ ವಿವಿಧವಾಗಿದೆ.

ಇದರ ರಚನೆ ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿದ್ದು ಪ್ರಶ್ನೋತ್ತರ ಖಾಸಾನದಲ್ಲಿದೆ ಶಿಷ್ಯನ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಗುರುವು ಸರ್ವಕವಾಗಿ ಉತ್ತರಕೊಡುವ ವರವಾಯು ಲ್ಲಿದೆ, ಅರ್ಯಾಚಾರ್ಯರು ಸ್ಥಾನಲ್ಲಿ ರಚಿವಾಗಿದೆ. ಪದ್ಯಗಳಿಗೆ ಹಳಗನ್ನಡಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಪದ್ಧಾರ್ಥ ಟೀಕೆಯಿದೆ. ಈ ಕೃತಿ ಜೈನದರ್ವದ. ಛಾಯೆಯಿಂದ ಸರ್ವಜನಗ್ರಹ್ಯ ನೆತಿಶಾಸ್ತ್ರವಾಗಿದೆ. ಒಟ್ಟು ಮೂವತ್ತು ಪದ್ಯಗಳಿವೆ ಅವಕ್ಕೆ ನನ್ನವೇ ಅದ ರಚನೆಯ ಅನುವಾದ ಕಂದಪದ್ಯಗಳೂ ಇಲ್ಲಿವೆ. ಓದುಗರಗೆ

ಅರ್ಥಸುಗವತಾಗಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪದ್ಯರತ್ನದ ಸಂಕರಾಕರಣವು ಕಿರಣವನ್ನೂ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಸುಮಾರು ಮೂವತ್ತು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆಯೇ ಇದರ ಸಂಪಾದನೆಯ ಕಾರ್ಯವಾಗಿದ್ದು ಪ್ರಕಟಿಸಲಾಗಲಿಲ್ಲ.

ಈ ನಡವಳಿಕೆಗಳಿಗೆ ಜ್ಞಾನಿಯೊಬ್ಬರು ದೈನಂದಿನ ಜೀವನದ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರಾದ ಶ್ರೀ. ಬಿ. ಬಿ. ಮಹಿಷವಾಡಿ ಅವರು ಪ್ರಶೋತ್ತರರತ್ನಮಾಲೆಯನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಿ ೧೯೭೭ ರಲ್ಲಿ ಸ್ವತಃ ಪ್ರಕಟಿಸಿದರು. ಆದರೆ, ಅದರಲ್ಲಿ ಪದ್ಯಪದಗಳ ಛಂದಸ್ಸಿಗೆ ಸರಿಯಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ತಪ್ಪುಗಳ ನುಸುಳುವುದು ಪ್ರಶೋತ್ತರರತ್ನಮಾಲೆಯನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಿದ ಸುಳಿವು ಅವರ ದಿಂಗಳೆಂದು ತಿಳಿದು ಬಂದಿತು. ಸುಳಿವು ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆ ಗ್ರಂಥದಿಂದ ಗೊತ್ತಾದುದಾಗಿ ತಮ್ಮ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳಿಗೆ ಪತ್ರದಲ್ಲಿ ಅಂದೇ ವ್ಯಕ್ತವಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನೂ ಈಚೆಗೆ ಹೋಗಿ ಪದ್ಯವತವು ಸಂಪಾದಿತವಾದ ಅನುವಾದ ಸಹಿತವಾದ ಪ್ರಶೋತ್ತರರತ್ನಮಾಲೆಯನ್ನು ಪಂಡಿತರತ್ನ ಎ.ಶಾಂತಿರಾಜ ಶಾಸ್ತ್ರೀ ಟ್ರಸ್ಟಿಯವರು ೧೯೯೮ ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿದರು. ಅದರಲ್ಲಿ ಪದ್ಯಗಳ ಹಳಗನ್ನಡ ಅರ್ಥವಿವರಣೆ ಇಲ್ಲ. ಪಾಠಾಂತರ ನಿರ್ಣಯ ವಿವರಣೆ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ, ಬಾಗ ೨ ರಲ್ಲಿ ಅನಂತರ ಮಿಚಿತ ಹತ್ತು ಪ್ರಶೋತ್ತರರತ್ನಗಳನ್ನು ಕೊಡಲಾಗಿದೆ.

ಈ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ಲಕ್ಷಿಸಿದಾಗ ನನ್ನ ಸಂಪಾದನೆಯ ಕೃತಿ ಹಲವಾರು ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳಿಗೆ ಒಳಗಾಗಿತ್ತು. ಇನ್ನೊಂದು ಮುಖ್ಯ ವಿಷಯವೆಂದರೆ ಪ್ರಶೋತ್ತರರತ್ನಮಾಲೆಯ ಇನ್ನೊಂದು ಪ್ರತಿ ೭೭ ಪದ್ಯಗಳನ್ನು ದುರಸ್ತಿಗೊಂಡು ಲಭ್ಯವಿತ್ತು. ಇದು ಶೃಂಗೇರಿಯಿಂದ ಪ್ರಕಟವಾದ ಶಂಕರಗ್ರಂಥವಳಿ ಎಂಬ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ಅಚ್ಚಾಗಿದ್ದು ಅದರ ಪರಿಶೀಲನೆಯೇ ಇಲ್ಲಿದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಮೊದಲ ೨೫ ಪದ್ಯಗಳ ಅರ್ಥವ್ಯಾಪಕತೆ, ಛಂದೋದೇಶ ಮತ್ತು ಮುದ್ರಣದ ದೃಷ್ಟಿಗಳಿಂದ ನೈಜವಾಗಿ ಮಿಚಿತವಾಗಿರುವುದು ಕಂಡು ಬಂದಿದೆ.

ಹೀಗೆ ಈ ಕೃತಿ ಸಂಪಾದನೆಯ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಜೀವನ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಎಂಬ ಉಜ್ವಲ ಮೆಟ್ಟಿಲಿನ ರತ್ನತ್ರಯವೇ ಆದುದರಿಂದ ಬಹುದು. ಜಿನದಮನುಗುಣವಾದ ಸುಪ್ರಸಂಗವನ್ನು, ಸುಪ್ರಸಂಗವನ್ನು, ಸುಪ್ರಸಂಗವನ್ನು ಎಂಬ ರತ್ನತ್ರಯದ ಪ್ರತಿಷ್ಠೆಯಾಗಿಯೇ ಕಂಗೊಳಿಸುತ್ತಿದೆ. ಇದನ್ನು ಈಗ ಹೊಸ ತಂತ್ರವಿಧವಾದ ರತ್ನತ್ರಯ ಪ್ರಕಟಿಸುವುದೇ ಆಗುವುದು ಸುರಿಯಾಗಿದೆ. ರತ್ನತ್ರಯ ಪ್ರಕಟಿಸಿದ ನೀತಾರದರು ಶ್ರೀ ಎ. ಎನ್. ಚಂದ್ರಶೇಖರ್ ಅವರೊಡನೆ ಕೃತಜ್ಞತೆಗಳನ್ನು ಈ ಕೃತಿ ರತ್ನತ್ರಯದ ದಿವ್ಯ

ಕಾಣದಿದ್ದಾಗ, ಕೃತಿಯ ಬಾಗ್ಯಾಪೋ ಓದು ಗುರು ಸು ಕೃತಿಯೇ ಎಂಬಂತೆ ಪ್ರಕಾಶನಪಡಿಸುವ ಕ್ರಮವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ
 ಜೋಷ್ ಶ್ರದ್ಧೆಹೊಸಿ ಲೀಖಕಿ ಪ್ರಕಾಶಕ ಹೃದಯಸುಯೋಗ ಕಾರಣವಾದುದು ವಾತ್ಸವಲ್ಲದಿ ಕರಡತಿದ್ದಲೂ
 ನನಗೆ ನಿರವಾದ ತರಣಾಹಿತಿ ನನ್ನ ಕಿರಿಯ ವಿತ್ತ ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪಿ. ರಾಜಗೋಪಾಲ, ಎ. ಎ. ಕನ್ಯಾ ಅಪರಣಿ
 ಅಶೀರ್ವಾದ ಅಭಿನಂದನ ಪೂರ್ವಕ ಆಬಾರಿಯ ಗಿದ್ದೇನಿ ಷ್ಕ ರಸಯೋಜನೆ ಗ್ರಂಥ ಮುದ್ರಣ ಕನ್ನ
 ಸೀನಾಗರಿ ಮಾಡಿಕಿಷ್ಟು ಪ್ರಗತಿ ಗ್ರಹಿಕೆ ಮಾರಿದರು ಶ್ರೀ ಎ. ನಾಗರಾಜ ಅಪರಣಿ ಮತ್ತು ಇತರರ
 ಕೃತಜ್ಞತೆಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತೇನೆ.

ವಿವರವನಾಂಗಕ್ಕೆ ಜೀವನಾಡಿಯಾಗುವುದು ನೀತಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ಆದರ ಅನುಸರಣೆ ಅದುದರಿಂದ
 ಈ ರತ್ನವಾಣಿ ಎಲ್ಲ ಸಹೃದಯರ ಕಿರಗತ ಕಿರಗತವಾಗುವಂತೆ ಅಶಿಸುತ್ತೇನೆ.

ದಿಂಗಳಿಗೂ,

ಇಂತು

ಸುಜನ ಮೇತೆ

ದಿನಾಂಕ : ೨೦-೧೧-೧೯೯೯

ಟಿ ಕೆ.ಎ.ಎ

ಬಿಟ್ಟು.

ಲೀಖಕಿ ರವರು.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಕೆ.ಎ.ಎ, ಬಿಟ್ಟು ಎ. ಎ. ಓ. ಎಲ್. ಮೊದಲನೆಯ (ಕನ್ನಡ - ಸೂತ್ರ), ಪಾರದ (ಹಿಂದೆ). ಕೆ.ಎ.
 ಗವಕಿ ರುಕ್ಮಿಣಿ - ಜಾನಪದ ಕಲಾವಿದ. ಪತ್ರಿಕೆ ಸಂಪಾದಕ, ಅಧ್ಯಕ್ಷ : ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ಸಂಸ್ಥೆ ಸುಭ.

ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಬಾಗ್ಯಾವಾಗಿದ್ದ ಕಾಸರಗೋಡು ತಾಲೂಕಿನ ಬಾಯಿ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮದ ತಾಳೆ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ
 ಅಡಕಿ, ತಿಂಗು, ಬಾಳಿತೋಟದ ಕೃಷಿಕರು ಗೋವಿಂದ ಬಿಟ್ಟು ಮತ್ತು ಸಾಂತ್ವನ ಎಂಬ ದಂಪತಿಗಳಿಗೆ
 ನಾಲ್ಕನೆಯ ಹಾಗೂ ಕಿರಿಯ ಪುತ್ರನಾಗಿ ಇವರು ೧೯೨೫ ರಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದರು. ಕೃಷಿಜೀವನವೇ ಇವರ ಬಾಳು
 ಮೊದಲು. ಮುಂದೆ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಷೇತ್ರ ವ್ಯವಸಾಯ. ಶಾಲೆ ಕೆಲವುಗಳಲ್ಲಿ ಒಲವು ಪೂರ್ಣ ಕನ್ನಡ
 ಅಧ್ಯಾಪಕನಾಗಿ ೧೯೮೦ ರಲ್ಲಿ ನಿವೃತ್ತಿ. ಆದರೆ ಸಹಿಷ್ಣು ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಕಷ್ಟೋತ್ಸಾಹಗಳಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರಿದು ಪ್ರವೃತ್ತಿ.
 ದಿಂಗಳಿಗೂ ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ಮೂಲರುದಲ್ಲಿ ಯು.ಜಿ.ಸಿ. ಸುಲೋದಕನಾಗಿ ವಿಸ್ತೃತ ಕ್ಷೇತ್ರ ಕಾರ್ಯವಾಹಿ ಹವ್ಯಕರ
 ಶೋಭಾನಿಗಳ ಎಂಬ ಗ್ರಂಥವನ್ನು ೧೯೮೬ ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ೧೯೮೮ ರಲ್ಲಿ ರುಕ್ಮಿಣಿ ಜಾನಪದ

ಅಕಾಡೆಮಿ ಬಹು ಹುಡುಗ ಬಂದಿದೆ. ೧೯೭೮ ಕ್ಕೆ ಹಿಂದೆ ಕೆಲವು ಕನ್ನಡ ಸಹಿತ್ಯ ಪಂಡಿತರಿಗೆ ಪ್ರದಾನ ಸಂಪಾದಕರಾಗಿದ್ದರು. ೧೯೮೮ ರಿಂದೆ ಬಿ. ಎಂ. ಶ್ರೀ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾನದ ಕರ್ನಾಟಕ ಲಿಟರೇಚರ್ ಎಂಬ ವಿದ್ವತ್ತಿತ್ತಿರಿ ಪ್ರದಾನ ಸಂಪಾದಕರಾಗಿದ್ದು. ದ್ವಿಗುಣ ಎಂಬ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಕ್ರಿಯಾ ವಿಕಾಸ ಪತ್ರಿಕಾ ಸಂಪಾದಕರೂ ಆಗಿರುತ್ತಾರೆ.

ಇವರು ಕೃತಿಯೆನಿಸಿ ಬಹುಮುಖ ಶಿಕ್ಷಣ, ಸಹಿತ್ಯ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಮತ್ತು ಲೋಕೋಪಯುಕ್ತ. ಚಿಂತಾ ಕಾವ್ಯ, ಷಟ್ಪದಿ ಕಾವ್ಯ, ಕವನಸಂಕಲನ, ವ್ಯಾಕರಣ, ಪ್ರಬಂಧ, ಶಬ್ದಕೋಶ, ಗ್ರಂಥಾನುವಾದ, ನಾಟಕ, ಯಕ್ಷಗಾನ, ಮುಖೇಶ, ಸುಲೋಚನ, ಗ್ರಂಥ ಸಂಪಾದನೆ, ಬಾಲ ಸಹಿತ್ಯ - ಮುಂತಾದ ವರ್ಗದ ೩೬ ಕೃತಿಗಳು ಪ್ರಕಟವಾಗಿವೆ. ಅನುಗುಣ ಸತ್ಯಾ ಲಿಟರೇಚರ್ ಎಂಬ ಚಿಂತಾ ಕಾವ್ಯ ಮತ್ತು ಮೈತ್ರಿ ಸಂದೇಶ ಪುಸ್ತಕದಾಗಿದ್ದು ಅದಕ್ಕೆ ೧೯೭೦ ರಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗಿದೆ. ಸುಲೋಚನ ರತ್ನಮಾಲೆಗೆ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಮತ್ತು ಮೈತ್ರಿ ಸಂದೇಶ ಪುಸ್ತಕದಾಗಿದ್ದು ಅದಕ್ಕೆ ೧೯೭೨ ನೆಯ ವರ್ಷದ ಬಹುಮಾನ ಬಂದಿದೆ. ಸಂಪಾದನೆ, ಸುಲೋಚನ, ನೀತಿ ಪ್ರತಿಪಾದನೆ ಮತ್ತು ದುರ್ಗಮ ಕಥಾಸಂಕಲನ ಎಂಬ ಕೃತಿಗೆ ೧೯೯೮ ನೆಯ ವರ್ಷದ ನವ ರಾಜ್ಯದ ಸಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಬಹುಮಾನ ದೊರೆಯಿತು. ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ವಾಗಿ ಸಂಪಾದಿತವಾದ ರಾಮಾಯಣ ಎಂಬ ಸಾಂಗತ್ಯದ ವಹಾಕಾವ್ಯ ಬಾರತೀಯ ಜ್ಞಾನಪೀಠದ ಮಹೋದಯ ಗ್ರಂಥಮಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡದ ಪ್ರಥಮ ಕೃಷ್ಣವಾಗಿ ೧೯೯೯ ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಗಿದೆ. ಅದರ ಕಥಾಸಾರ - ಕಾವ್ಯ ಸಾರ ರೂಪದ ಕುಹೂತ್ತಿಗೆ ೧೯೯೯ ರಲ್ಲಿ ಪಂಡಿತ್ರಿತ್ಯ ಎ. ಶಂಕರಾಜ್ ಶಾಸ್ತ್ರಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಮೂಕ ಹೊಂದಿದೆ.

ಮೈತ್ರಿ ವಾರ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ಮರಣ ಎಂಬ ಅಂಕಣದಲ್ಲಿ ಇವರ ಬಹು ವರ್ಷದ ಲೇಖನಗಳು ೨೦೧೨ ಆಗಿವೆ. ಇವರ ಕೃಷಿಕ ಮಿಷನ್ ಗಳ ಸುಹಮ ಉಪದೇಶ ವಿವಿಧ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಂದಿವೆ. ಖೇಷಾಂಕಗಳಲ್ಲಿ, ಸ್ಮರಣ ಸುಭಾವನ - ಅಭಿನಯನ ಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಇತರ ಕಡೆ ಪ್ರಕಟವಾದ ಇವರ ಮೈತ್ರಿ ಮತ್ತು ಲೇಖನಗಳ ಆಣತಿ. ರಾಗ ಟಿಪ್ಪಣಿ ನವಳು ರುಕ್ಮಿಣಿ, ಬಾಗೆ ಪತಂಗ, ಮುದ್ದಿಯ ಪದಕದಾಗಿ ರಿಯೆಸ್ಟ್ರಿ. ಗವಕ ಪ್ರೌಢ ಪಠ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತೀರ್ಣರಾಗಿ ಗವಕ ತರಗತಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಹಿತ್ಯ ಶಿಕ್ಷಕರಾಗಿ, ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಕರಾಗಿ ಮತ್ತು ಗವಕು ವಿಯೂ ಪ್ರದರ್ಶಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಬಾನು ಲಿಯಲ್ಲಿಯೂ ದೂರದರ್ಶನದಲ್ಲಿಯೂ ಇವರ ಚಿಂತನ, ಭಾಷಣ ಗ್ರಂಥ ಮಿಷನ್, ಸುಲೋಚನ, ಕಾವ್ಯ ವಚನ, ರುಕ್ಮಿಣಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ಪ್ರಸಾರವಾಗಿವೆ. ಅಷ್ಟಾವಧನಗಳಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಸುವಸ್ತುಪುಣ ಪದ್ಯರಚನೆ

ಪ್ರಚ್ಛೇದಕರಾಗಿ ಬಾಗುವಹಿಡ್ಡುರಿ ಅಖಿಲಬಾಹು ಕನ್ನಡ ಸಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನ, ಹಾಸನ (೧೯೯೨) ಪ್ಲಾಹಾಫೆ
 ಸಮ್ಮೇಳನ, ತ್ರಾತೂರು (೧೯೯೬), ಬಿರ್ಗೊಳುನಲ್ಲಿ ದ ಕ್ರೋಧವ (೧೯೯೮) ಇವು ಗಳಲ್ಲಿ ಮ ತ್ರಮಲ್ಲ ದ ಇತ ರ
 ಹ ತ್ತು ರು ಕೆಡಿಯು ಸಹಿತ್ಯ ಸಂಘಗಳ ಸನ್ಮಾನಗಳ ಇವ ರಾಗಿವೆ. ಡಾ. ಜ.ಬಿ.ನಿ. ಸ್ವಾ ಮಿಗಳ ತಮ್ಮ ದ ವರ್ಷಿರ ದ
 ಸು ವರ್ಷೋತ್ಸವ ದಲ್ಲಿ (೧೯೭೬) ನು ಡಾ ಹೂರಾವಾರಿ ಎಂಬ ಬಿರ ದೊಡದಿಗೆ ಸ್ವ ಳಪದಕೆ ಫ್ತಿ ಸನ್ಮಾನಿಸಿದ್ದಾರೆ.
 ತ್ರೀ ರಾಮ ಚಕ್ರಾಚಾರಿ ವ ಹು ತ್ರೀ ರ ಘೋಂದ್ರ, ಬಿರ ತಿಷ್ಠಾ ಮಿಗಳ ಇವ ರು ಕಾವ್ಯ ರಚನೆಗೆ ವೆ ಚ್ಚಿ ೧೯೮೯
 ರಲ್ಲಿ ಕೆ ಖೇಖರ ಎಂಬ ಬಿರು ದನ್ನಿತ್ತು ಸನ್ಮಾನಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಹೆಣಬ ಜ ದೈ ನಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿರು ಳ ಇವ ರು
 ಸನ್ಮಾನಿತ ರಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ಪ್ರೊ. ಟಿ. ಕಿಲ ವ, ಬಿಟ್ಟರ ಕಾವ್ಯ ಕ ವನಗಳ ರಚನೆಗೆ, ಅಧ್ಯಾಪನ ಕೆಲೆ, ಮುರ್ತೆಗೆ,
 ಸುಲೇಷದನೆಗಳೆ, ಗ್ರಂಥಸಹಾದನ ಕೆಲೆಕ್ಕೆ, ಜಾನಪದ ಪ ರಾತಿಗೆ, ಉಪನ್ಯಾಸಗಳೆ, ವೆ ಚ್ಚಿ ದ್ವ ಮಲ್ಲಿ
 ಕೆಲ ವರು - ತ್ರೀ ಅಂಬಿಕಾ ತನರು ದತ್ತ (ದ. ರಾ. ದೀಂದ್ರಿ, ೧೯೫೯), ಡಾ|| ಕೆ. ಕೃಷ್ಣ ವರ್ಷಿ, ಡಾ||
 ಆರ್. ಸಿ. ಹಿರೇವ ರ, ಪ್ರೊ. ಸು. ಸು. ವಾಳವಾಡ, ಮಂಜಿಲ್ಲ ರ ಗೋ ಖದ ಪೈ, ಡಾ|| ಡಿ. ಎಲ್.
 ನರಸಿಂಹಚಾರ್, ಪ್ರೊ. ದೀ. ಜವ ರೀಗೌಡರು. ಡಾ|| ರಂ. ತ್ರೀ ಮು ಗಳಿ, ಡಾ|| ವಿ ಕೃ. ಗೋಕಾಕ್, ಪ್ರೊ.
 ಉಪಾಧ್ಯೆ, ಪ್ರೊ. ವಿ ಸೀ., ಪ್ರೊ. ಎಂ. ವಿ ಸೀ., ಪ್ರೊ. ಸಿ. ಮ ಹಾದೇವಪ್ಪ, ಪ್ರೊ. ಚ. ಸುಂದರೀಶ, ಸ,
 ಗೊಂಪು ರ ವಪ್ಪಾ ವೆ ಆಯ್ಯಂಗಾರ್ - ಮುಂತಾದವರು. ಶಿಕ್ಷ ಳೆಗಾಗಿ ತ್ರೀ ಎಂ. ರಾಮಣ ನಂಬಿಯಾರ್,
 ಬಿ. ಎ., ಎಲ್. ಟಿ. (೧೯೪೬ ರಲ್ಲಿ), ತ್ರೀ ವಾಸು ಡೇವಯ್ಯ, ಎಂ. ಎ., ಎಂ. ಎಡ್. (ರಾಜ್ಯ ಮ್ಯಾ ದಿಕಾರಿ,
 ೧೯೬೬), ಗೆ ವಕ ರುಕ್ಷ ಗಾನ ಮ ತ್ತು ಶಿಕ್ಷ ಳೆಗಾಗಿ ತ್ರೀ ಐ. ಸಿ. ಸು ಬ್ಬಯ್ಯ, ಐ. ಎ. ಎಸ್. (೧೯೫೮ ರಲ್ಲಿ),
 ಬಾಷ ಳ ಕೆಲಾಗಿ ತ್ರೀ ಎಸ್. ಎಸ್. ರಾಮ ವರ್ಷಿ (ಮಾಜಪೇಟೆ, ೧೯೫೪)- ಇವೆರಲ್ಲ ರ ವೆಚ್ಚು ಗೆಗಳೆ
 ದಾಖಲೆಗಳಿವೆ. ಪಾಲ ಬುದು ವರ್ಗ, ಶಿಷ್ಯ ಸಮುದಾಯ, ವಿ ತ್ರ ವೃಂದ ಹಿತ್ತಿಷಿ ಪ್ಪಾ ಜನರ ಆದರ ಪತ್ರ ರದ
 ಇವ ರ ಪಯರು ನು ಡಾ ಮುಗಿಯ ದ ದ. ಸಾಧ್ಯ ಪ್ಪುಷ್ಟು ವ್ಯಕ್ತ ಪಡುರು ದ ಸಂತೋಷ ಕೆರ.

ಪ್ಲಾಹಾಫೆ ಸಂಘದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೂ ಆಗಿರುವ ಪ್ರೊ. ಟಿ. ಕಿಲ ವ, ಬಿಟ್ಟರ ಸಹಿತ್ಯ
 ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಸು ವಾಜು ಸೇವೆಗಳ ಉಪಲಕ್ಷ್ಯ ವಾಗಿ ಇಂಟರ್ನೇಶ ನಲ ಬಯುಗ್ರ ಪಿಕೆ ತೆ ಸೆಂಟರ್, ಕೀಂಬ್ರಿಜ್,
 ಇಂಗ್ಲಾಂಡ ಮ ತ್ತು ಅವೇರಿಕೆ ನ ಬಯು ಗ್ರ ಪಿಕೆ ತೆ ಇನ್ ಸ್ಟಿ ಟ್ಯೂಟ್, ಯು. ಎಸ್. ಎ. ಇವೆರ ಡ ಸಂಘಗಳ
 ಸಂಯು ಕ್ತ ವಾಗಿ ಪ್ರ ಕಟಿಸಿ ವರ್ಷ ೨೦೦೦ ಇಷ್ಟಿ ರು ಅಂತಾರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಅಗ್ರ ಗಣ್ಯವ್ಯಕ್ತಿಗಳೆ ಪು ರ ನೋಶ ನ

ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ (International Directory of Distinguished Leadership, 9th Edition) ಪ್ರೊ. ಟಿ. ಕಿಶ ವ ದಿಟ್ಟರ ಸೇರ್ಪಡೆಗೊಂಡಿರುವುದು ಅಬಿಮಾನುಜಂ.

ಶ್ರೀ ಯು ತರ ಬ್ಬಿ ಇಬ್ಬರು ಮ್ವಾಂಸರ ಅಬಿಮಾನುಜಂ :

ಈತಿ. ಅ. ಕ ಫಾಂಫಿಜಿಟಿಟಿಟಿ. ಅ., ಈ. ಓಟಿಡಿಡಿ. (೧೯೬೭)

Sri. T. Keshava Bhatta is a gifted writer with research aptitude. From the Edition of Ramavijaya Kavya prepared by him for the Jnanapitha Kannada Series, I can say that he has mastered the technique of critically editing Kannada calssics. His essays in Samshodhana Ratnamalike bear testimony to his deep understanding of the nature of language and metrics. They are of great help to kannada readers. The author deserves congratulations.

Prof. S. S. Malawad, M.A., Dharwar,
23-11-67

Sri. T. Kesava Bhatt is a painstaking conscientious student of Kannada Language and Literature, competent teacher and an able writer. His knowledge of old Kannada is sound as is evident from 'Sathwalokanam' a work composed by him in Champu form. He is interested ina wide range of studies such as Grammar, Prosody and Folk arts.

He has published several papers and edited some works. He has an aptitude for research. He has recently submitted to Karnataka University his thesis on “Folk – Songs of South Kanara” for Ph.D. Degree. As his guide in his guide in this behalf I am quite satisfied with his zeal and work.

Sri Keshava Bhat is a happy combination of intensive studies of the Oriented model and the critical approach of the Modern type. He has a fresh and open mind. I am particularly impressed by his academic pursuits and the single minded devotion.

ಷೂಾಸ : ಫೂು. ಟಿ. ಕಿಲನ ದಿಟ್ಟ.

ಁಜಿಳ, ಡ್ರೂ ಷದ ಂನ, ಂಜಿನಿಯ ಡು ಫಿರಣ್ಣಿ,

ಬನಶಂಕರಿನಿಯ ಿ ಹಂತ, ಬಿಂಗಿ ಳು - ಜಁಁ ೦ಁಁಁ

ಬಿ. ಬಿ. ಮ ಹಿಶ ವಾಡಿಯ ವರಪತ್ರ

ಬಿ. ಬಿ. ಮ ಹಿಶ ವಾಡಿಯ ವರಪತ್ರ, ಎ. ಎ. ಎಡ .

ಕ ನ್ನಡ ಆದ್ಯ ರು ನ ಖಿರ, ಜೈನ ಘಿಾಗ

ಕ ನ್ನ ಟಕ ಶ್ವಿ ಮ್ಯಾಲ ರು , ದಾರ ವಾಡ - - ೫೮೦೦೦೩.

ಇವರು ೧೯-೯-೧೯೭೭, ರಲ್ಲಿ ಬರೆದ ಪತ್ರ :-

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಕಿಶವ ದುಟ್ಟ, ಎ. ಎ., ಬಿ. ಓ . ಎಲ್ ಅವರಿಗೆ

ಸನ್ಮಾನರಿ,

ನಿಮ್ಮ ೫-೯-೧೯೭೭ ರ ಓಲಿ ಕೈಸೀರಿತು. ನನ್ನ ಪ್ರಶೋತ್ತರ ರತ್ನವೆವೆನು ಕೃತಿಯನ್ನು
ಆವಲೋಕಿಸು ವತಿಳಿದು ಸಂತೋಷ ವಯಿತು -

ನೀವು ಪ್ರಶೋತ್ತರ ರತ್ನವೆವೆನು ಸುಖಾದಿಸಿದ ಸುಖ ಸುವಗು ಕ್ಕು ಡ ಸಹಿತ್ಯ ಜಡ್ಡಿಯಿಂದ
ತಿಳಿದಿತ್ತು. ಇನ್ನೂ ಅಪುಕ ಟಿಪಿವಿದು ದಿಂದ ನನ್ನದನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಲು ಸಾಹಸ ವೆವೆನು. ಪ್ರತಿಯೊಂದು
ಪದ್ಯಕ್ಕೆ ಹೊಸಗನ್ನಡ ಗದ್ಯನು ವಾದ ವತ್ತು ಹಳಗನ್ನಡ ಟೀಕಿಯನ್ನು ಒಡಗೂ ದದಲ್ಲದೆ, ಕೊನೆರಲ್ಲಿ
ಪದ್ಯನು ವಾದ ಸಹ (ನಿಮ್ಮಂತೆ) ಕಿಷ್ಟೆದ್ದೇನೆ. ನಿಮ್ಮ ಕಂಪುಧ್ಯದ ಅನು ವಾದ ನಿಮ್ಮ ಪತ್ರದಲ್ಲಿ ಉದಹಿಸಿದ್ದು
ಜಿನ್ನಗಿ ಬುದಿದಿನು ಹೊಸಗನ್ನಡ ಚೌಪದಿಯಲ್ಲಿ ಅನು ವಾದ ವೆಡ್ಡೇನೆ. ಕೆ. ಬಿ. ಪಾಠಕ, ಅರ್ . ನ ರೊಹಾ
ಚರೀರಿದ ಪ್ರರಂಭಿಸಿ ಗೋವಿಂದಪ್ಪೆ, ಮುಳಿಯ ತಿಮ್ಮಪ್ಪಯ್ಯ, ಎ. ವಿ, ಸೀತಾರ ವಯ್ಯ, ಎ. ಎ.
ಕಲಬುರಗಿಯ ವು ಹೇಳಿಕೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಪಠೋಲಿಸಿ ಸುವರು ೫೭ ವು ಟಿಗಳ ಡಿಫಫಪ್ರಸ್ತಾ ವನಿಬರಿದಿದ್ದೇನೆ. ಕರ್ತೃ
ಸೃಪತಂಗೆನುದೇ ಸಾದಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಅವನು ಜೈನವತಿಯನುದೇ ನಿರ್ದರಿಸಿದ್ದೇನೆ. ನಿಜವಾಗಿರು
ವಾದ ಸುರಣೆ ಕುತೂಹಲ ಫುಣ್ಣವಾಗಿದೆ. ನಿಮ್ಮಂಥವರು ಅವಶ್ಯ ನೆಡಡ ಬೀಕು - ಇತಿ ಶುಭವಂದನೊಳು.

ನಿಮ್ಮ ಪ್ರೀತಿಪೂರ್ವಕ

ಬಿ. ಬಿ. ಮ ಹಿಶ ವಾಡಿ

ಪ್ರಸ್ತಾವನೆ

ಕನ್ನಡದ ಸಂಕ್ಷೇಪಿತವಾದ ರಾಜವಂಶೀತಿಹಾಸಗಳು ಜತಿಗೂ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವ ನವಗೆ ಕಾಣುವಂತಿ ರಾಷ್ಟ್ರಕೂಟ ರಾಜಾಸ್ಥಾನದವೆಂದ. ಈ ವಂಶದವರ ಪರಾಕ್ರಮಗಳು, ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ, ಆನ್ಯವತಸಂಕ್ಷೇಪಿತವೆತ್ತ ಅಪುಗಳ ತ್ರಿಷುಣೀ ಸ್ವೀಕರಣಕ್ಕೆ ಹೆಸರಾದವು; ವಾತ್ಸವಲ್ಲದೆ ಸ್ವತಃ ಮ್ಹಾಂಸರಾಗಿಯೂ ಇದ್ದು, ದರ್ವಣುಗಳಿಗೆ, ಪಂಡಿತರಿಗೆ ಕೆಲವು ಉದಾತ್ತಯವನಿತ್ತವರು. ಈ ರಾಷ್ಟ್ರಕೂಟ ಮನೆತನದಲ್ಲಿ ಮೊದಲ ಸಾರ್ವಭೌಮನಿಸಿದ ಪ್ರಬಲತರ್ಮ, ಜಗತ್ತಿಗೆ ಎಂಬ ಬಿರುದಗಳನ್ನು ಪಡೆದ ಸವಗ್ರ, ಬರತುಂಡವನ್ನಾಳಿದವು ವಾಚನೀ ಗೋವಿಂದರಾಜನು. ಈತನ ವಕವತ್ತೂ ತ್ರನ ಶರ್ಮನು. ಇವನೇ ನೃಪತುಂಗನು. ಇವನು ಪಟ್ಟಕ್ಕೆ ಬಂದಾಗ ಆಮೋಘವರ್ಷನಿಂಬ ಹೆಸರನ್ನು ತಳಿ, ಅಶ್ವರುದವಳು, ಕರ್ತನಾರಾಯಣ ಕೃತ್ಯವಲ್ಲ, ನೀತಿನಿರಂತರ, ಉದರ - ಇತ್ಯಾದಿಗಳಿಗೆ ಕರೆಯಿಸಿಕೊಡಿದ್ದಾನೆ. ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಉಪಲಬ್ಧವಾಗಿರುವ ಗ್ರಂಥರೂಪದ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಇತಿಹಾಸ ಇವನು ಹೆಸರಾದವರೇ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುತ್ತದೆ ಇವನು ಕ್ರಿ.ಶ. ೮೧೪ ರಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಹದಿನಾರನೆಯ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಪಟ್ಟಕ್ಕೆ ಬಂದು ಕ್ರಿ.ಶ. ೮೨೨ ರ ಮಗೇ ಆಳಿದಂತೆ ತಿಳಿದು ಬರುತ್ತದೆ.

ನೃಪತುಂಗನು ಹೆಸರು ಬುದ್ಧಿಯಾದನೆ ಕೆಲವು ವರ್ಷ ಎಂಬ ಕನ್ನಡ ಮೊದಲನೆಯ ಗ್ರಂಥ ನಿಸಿಬಿಗಿ ಬರುತ್ತದೆ ಈ ಗ್ರಂಥವು ನೃಪತುಂಗಕೃತವಲ್ಲವೆಂದೂ ತ್ರಿಷುಣೀ ಮರು ಕೃತವಾದುದೆಂದೂ ಮ್ಹಾಂಸರ, ಸುಲೋದಕರ ಮತ. ನೃಪತುಂಗನ ಸ್ವತಃ ದೀರಿ ಕಾವ್ಯವನ್ನಗಲಿ ಲಕ್ಷಣ ಗ್ರಂಥವನ್ನಗಲಿ ಬರೆದಿರುವೆ ಮೋ ವನೋ ! ಆದರೆ ಅದಾವುದೂ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಪ್ರಶೋತ್ತರರತ್ತಮಾಲಿಕೆ ಎಂಬ ಚಿಕ್ಕ ನೀತಿಗ್ರಂಥವು ಆತನಿಂದ ರಚಿತವಾಗಿರುವುದು ಕೆಲವು ಮ್ಹಾಂಸರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೆ. ಇದಕ್ಕೆ ತಂಬ ಮೋದಾತ್ಮಕ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳೂ ಇವೆ. ಈ ಕೃತಿಯನ್ನು ನೃಪತುಂಗನೇ ಬರೆದನೆಂಬುದಕ್ಕೆ ಸಂಭವವಾಗಿ ಇದರ ಕೊನೆಯ ಅನುಷ್ಟುಪವೃತ್ತದಶ್ಲೋಕವನ್ನು ಉದ್ಧರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆದುದು ಹೀಗಿದೆ.

ಮೋಕಾತ್ಮಕರೈನ ರಕ್ಷೀರುಂ ರತ್ತವಾಲಿಕಾ

ರಚಿತಮೋಘವರ್ಷನ ಸುಮುಂ ಸದಲಂಕೃತಿ ||

(ಆರ್ಥ : ಮ್ಹಜ್ಜನರೊ ಟೊಡಗಿರೊ ನೊರು ವ ಈ ರ ತ್ತ ವ ಲೆ ಖೇಕ ದೊದ ರಾಜ್ಯ ತ್ತ ಗ ವ ಾಡು ವ ಅಪೊಫು ಪರ್ಷ ರಾಜನೊದ ರ ಚೊ ವಾಗೊದೊ.)

ಅಪೊಫು ಪರ್ಷ ನೃಪತಂಗನ ಸು ಪುಷು ಅರು ಪತ್ತ ಮೂರು ಪರ್ಷ ರಾಜ್ಯ ವಳಿ, ರಾಜ್ಯ ತ್ತ ಗ ವ ಾಡು ವೊ ತೊಡರು ತ್ತ ದೊ ಈ ಪ್ರಶ್ನೋತ್ತರ ರ ತ್ತ ವ ಲೆಕೊರು ನ್ನ ಶೇಪನಲ (Schiefner) ಎಂಬವರು ಸಂಸ್ಕೃತದೊದ ತ್ರಿ ಷ್ವು ಪ (ತಿಬೇಟ್) ಬರ್ಷಗೆ ಪ ರುವ ತೊಸಿದ ರೊಂದೂ ಅದ ನ್ನ ತಾನು ನೊಡೊರು ಪೊಮೂ ದಿವಂಗ ತ ಕಿ.ಬಿ. ಪಾಠ ಕರು ಹೇಳಿದ್ಲಾರಿ ?

ಪ್ಲೀಟ್ ಸಾಹೇಬರು ಕೂಡ ಕಿ. ಬಿ. ಪಾಠ ಕರು ತ ವಗೆ ತೊಡ ರೊಸಿದ ಕೃತಿಯ ಆದಾರ ದೊದ ಅಪೊಫು ಪರ್ಷ ಕೃತಿ ಪ್ರಶ್ನೋತ್ತರ ರ ತ್ತ ವ ಲೆಕೊರು ನ್ನ ಉಲ್ಲೇಖ ವಡಿದ್ಲಾರಿ. ನಿರ್ಣಯ ಸಾಗ ರ ಪೊ ಸೊನೊದ ೧೯೦೭ ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಗಿರು ವ, ಕಾವ್ಯ ವ ಾಡು ಎಂಬ ಸೂಕ್ಯುಟ ಸುಹಿತ್ಯ ಗ್ರಂಥದ ಸುಪ್ತಮ ಗು ಳ್ಳ ಕ ದಲ್ಲಿ (ತ್ರೈಕಿಯ ಸಂಸ್ಕೃತಾ) ಈ ಪ್ರಶ್ನೋತ್ತರ ರ ತ್ತ ವ ಲೆಕೊ ಮು ದ್ರಿತವಾಗಿದೊ. ಅ ಮು ದ್ರಣ್ಣೆ ಮೂಜು ಪ್ರತಿರೂಗೊರು ವ

ಖ ಪ್ರತಿಯಲ್ಲಿ ಅಪೊಫು ಪರ್ಷ ಕೃತ ಮೊದು ತೊಸು ವ ವೇಲೊನ ಶ್ಲೋಕ ಮೊರೊಂದು ಅದ ರ ಸಂಪಾದ ಕರು ತೊಸಿದ್ಲಾರಿ (ಇದಲ್ಲದೊ, ನ ನ್ಲೊರು ವ ತಾಕೊಗ ರಿ ಗ್ರಂಥದ ಪ್ರಶ್ನೋತ್ತರ ರ ತ್ತ ವ ಲೆಕೊರುಲ್ಲಿ ರೂ ಾ ವೇಲೊನ ದೊ ಕೊನೊರು ಶ್ಲೋಕ ವಗದ್ದೂ ಅಪೊಫು ಪರ್ಷ ಕೃತ ಮೊದೊ ತೊಸು ತ್ತ ದೊ ಈ ಪ್ರತಿಯಲ್ಲಿ ಅನ್ಯ ಕರ್ತೃಕ ಮೊದು ತೊಸು ವ ರೂ ಫೊಂದೂ ಆಶ ಫು ಂಲ್ಲ.) ಅದೊ ಕಾವ್ಯ ವ ಾಡುಲ್ಲಿ ಮು ದ್ರಿತ ವಾಗಿರು ವ ಪ್ರತಿಯಲ್ಲಿ ವೇಲೊನ ಶ್ಲೋಕ ಖ್ಲಿ. ಅದ ರ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲೊಕೊಳ ಗುಶ್ಲೋಕ ಮೊ -

೧. ಕ ಮಿವ ವರ್ಣ, ಪ್ರಥಮ ಸಂಸ್ಕರಣ(೧೮೯೮) ಮು ನ್ನ ಡಿ ಫುಟ ೯.

೨. ಇಂದೊರು ನೆ ಮುಟ್ಟೊ ರಿ ಸಂಘಟ ಫಿಬವ ಫು ಟಲಗಲ, (೧೮೮೩)

ರ ಚಿತಾ ಸಿತ ಪಟೂ ರು ನಾ ಮೂಲಾ ಮೂ ಲೊನ ರ ತ್ತ ವ ಲೆಕೊ ವ

ಪ್ರಶ್ನೋತ್ತರ ವಾಲೊರೊಂ ಕಂಠಗತ ಕಂನ ಬೊಡು ರು ತಿ||

(ಆರ್ಥ : ಶ್ಲೆ ತಾಂಬರ ಗು ರವಾಗಿರು ವ ಮೂಲನೊದ ರ ಚೊ ವಾದ ಈ ಪ್ರಶ್ನೋತ್ತರ ವಾಲೊ ರ ತ್ತ ದ ವ ಾಡು ರೊಂ ತೊ ಕೊಸಲನ್ನ ಸಾರಿ ರು ಪುನನ್ನ ತಾನೊ ಆಂಕಾರ ಗೊಣೊಸಿದ ?) ಈ ಪದ್ಯದ ಆದಾರ ದೊದ -

ಮತ್ತು ಈ ಪದ್ಯಕೂ ರಚನಾ ಸ್ವರೂಪದಲ್ಲಿ ಈ ಕೃತಿಯ ಇತರ ಪದ್ಯಗಳಂತೆ ಆದ್ಯಾಚ್ಚಂದಿಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತದೆಯೆಂದು, ಶ್ರೀತಾಂಬರ ದೈನಂದಿನ ವಾದವಿಮಲನಂಬವನಿಂದ ರಚಿತವಾದುದು ಆಜಿಪ್ರಾಯ ಪಡುತ್ತದೆ. ಮಯೇಶ್ವರ ಗೋವಿಂದ ಪೈಗಳ ಇಂಥಾತಿಥಿ ಎಟಿಟು ಗಟಣಣಡ ಔಠಿಟಿಟಿಟಿಟಿಟಿಟಿ ಸಂಘಟಿತ ಸುಯೇಕಿ- ಇದರಲ್ಲಿ ಈ ಪ್ರಶ್ನೋತ್ತರ ರತ್ನಮಾಲೆ ಮೂಲಕ ತಿರುಳು ಅದರ ಪದ್ಯಶಃ ಅಂಗ್ಲಬಾಷಾನುವಾದ ಫಾ ಉಳ್ಳತಮ್ಮ ಲೀಖನವನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದಾರೆ. ದಿ. ಗೋವಿಂದ ಪೈಗಳ ನೃಪತಂಗನ ವತವಿಹಾರವನ್ನು ವಿವರಿಸುತ್ತ ಆತನ ತನ್ನ ಜೀವನದ ಕೊನೆತನಕ ವೈಷ್ಣವನಗಿದ್ದ ನಲ್ಲದೆ ದೈನಂದಿನಲ್ಲಿ - ಎಂದು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿ, ಪ್ರಶ್ನೋತ್ತರ ರತ್ನಮಾಲೆ ವಿಮಲನಂಬವನಿಂದ ರಚಿತವಾಗಿರಬೇಕೆಂದು ನಿರ್ಣಯಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಡಿ. ಮುಳುರು ತಿಮ್ಮಪ್ಪಯ್ಯನವರೂ ಅನುಮೋದಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಇವರು ಕರ್ತೃತ್ವ ಸೂಚಕವಾಗಿರುವ ಎರಡು ಪದ್ಯಗಳೂ ಒಂದೇ ಪ್ರತಿಯಲ್ಲಿವೆಯೆಂದು ಬಾಷಣಿ ಛಂದಸ್ವರೂಪದ ಆರೈರು ನ್ನು ಸಹಜವೆಂದು ಅರಿಸಿ, ನೃಪತಂಗಕೃತವೆಂಬುದು ಪ್ರಕ್ಷುಪ್ತವೆಂದು ಹೇಳಿರುತ್ತದೆ ಸುಯೇನುಕ್ರಮ್ನಿ. ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರತಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಅಮೋಘವರ್ಷ ಕೃತವೆಂಬ ಶ್ಲೋಕವೆತ್ತೋ ಇದೆ.

ಕವಿಜನನವು ವದ್ರಾಸ ಮುದ್ರಣ ಪ್ರತಿಯು (1929) ಸಂಪಾದಕರು ಗೋವಿಂದ ಪೈಗಳ ನಿರ್ಣಯಕ್ಕೆ ಸಮರ್ಥನ ಸಾಲದೆಂದು ಮೊರೆ, ನೃಪತಂಗನ ತನ್ನ ವಲೀರು ರಂತೆ ಅದಿಯಲ್ಲಿ ವೈದಕ ಮತನು ರುಠು ಉ ವಾದ್ದ ರೂ ದೈನವ ತಢ್ಢೆ ನಂಬಿಕೆ ಹೆಚ್ಚಿತನ್ನ ಆಳಿಕೆಯ ವದ್ಯಕಾಲದಲ್ಲಿಯೂ

೨. ಕರ್ಣಟಕ ಕವಿರತಿ ಸಂ. ೧, ಫುಟ ೧೧ (1961) ಮತ್ತು ಕೆ. ಸಾ. ಪಡುತ್ತ ತ್ರಿಕಿ ಸಂ. ೨-೪, (1928) ಇದರಲ್ಲಿ ಗೋವಿಂದ ಪೈ ಬರೆದ ನೃಪತಂಗನ ವತವಿಹಾರ ಎಂಬ ಲೀಖನ.
೪. ಮುಳುರು ತಿಮ್ಮಪ್ಪಯ್ಯ ಕವಿಜನನ ವರ್ಷೋಕ್ತಿ ಬಾಗಿ ೧೪. ಫುಟ ೨೦, ೨೧.

ಆಪರಾದರದ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯೂ ದೈನವತುನ್ನು ಅವಲಯಿಸಿರಬೇಕೆಂಬ ಆಜಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅಂತ್ಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಈತನ ದೈನವತುಲ್ಲಿ ದೃಢವಾದ ನಂಬಿಕೆಯಿಂದ ವೈದ್ಯಕದ ಪಾತ್ಯವನ್ನು ಸೂಚಿಸುವ ರತ್ನಮಾಲೆ ಎಂಬ ಗ್ರಂಥವನ್ನು ಬರೆದ. ಜಿನದೀಕ್ಷೆ ರು ನ್ನು ವಹಿಸಿದನು - ಎಂದು ನಿರ್ಣಯವೆಡ್ಡಾರೆ.

ಈ ಪ್ರಶ್ನೋತ್ತರ ರತ್ನಮಾಲೆಯಲ್ಲಿ ವಾಚಾಪುತ್ರ ಸಂಸ್ಕೃತ ನೀತಿಪದ್ಯಗಳಿಗೆ ಪದ್ಯಗಳಿಲ್ಲವೆ (ಮೊದಲ ಮತ್ತು ಕೊನೆಯ ಪದ್ಯ ಹೇಳತ) ಆರೈಗುಳಗಿವೆ. ಇದರ ಕರ್ತೃತ್ವವು ತ್ರಿಶಂಕರಚಾರ್ಯನಿಗೆ ಸಂದಿರುವುದು. ಶಂಕರಚಾರ್ಯನಿಗೆ ಸ್ತೋತ್ರಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲಿ ಇದೂ ಅಷ್ಟಾಗಿದೆ. ದಿಳಿಗಮಿಂದ ಪ್ರಕೃತಿವಾದ ಒಂದು ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರ ಆರಾಧ್ಯಪುತ್ರಗಳಿಗೆ ವಾಚಾಪುತ್ರ ಮುದ್ರಿತವಾಗಿ ಕೊನೆಗೆ ಇತಿ ತ್ರಿಮುಖಶಂಕರಚಾರ್ಯನು ಮೆಚಿತ ಪ್ರಶ್ನೋತ್ತರ ಮಲಿಕಾ ಎಂದು ಕಾಣಿಸಿದೆ.^೬ ಇದನ್ನು ಕುರಿತು ಕೆ.ಮಾಜವರ್ಷದ ಪ್ರಥಮ ಸಂಸ್ಕರಣೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವ ವಿವರಗಳಿವು :

Several editions of this work have since been published in Bombay. It is variously attributed to Sankaracharya, Sankarananda, and a Svetambara writer Vimala. But the royal authorship of the “Ratnamala’ is confirmed by a Thibetan translation of it discovered by Schiefner in which the author is represented to have been a King, and his Thibetan name, as retranslated into Sanskrit by the same scholar, is Amoghodaya, which obviously stands for Amoghavarsha. This work was composed between Saka 797 – 99 in the former year Nripootunga abdicated in favour of his son Akalavarsha.

ಶಂಕರಚಾರ್ಯನಿಂದ ಅಥವಾ ಅವರ ಪರಂಪರೆಯ ಶಂಕರನಂದರು ತಿಳಿದು ಇದು ರಚಿತವಾದುದು ಪ್ರತಿಷ್ಠೆಗೆ ಕಾರಣವಾಗಿ, ಹಿಂದಿನ ಕಾಲದ ಕೆಲವು ಹಸ್ತಪ್ರತಿಗಳಲ್ಲಿ ವರ್ಷವು ಜಿನಸ್ತುತು ಅವತರಿಸಿರು

೫. ಕೆ.ಮಾಜವರ್ಷ (ಮದ್ರಾಸೆ ಪ್ರತಿ, ೧೯೨೯) ಅವತರಣಿ, ಪುಟ ೬೫
೬. ಬೃಹತ್ ಸ್ತೋತ್ರ ರತ್ನಕರ (ಶ್ರೀ ರಾಜಕೀಯ ಪ್ರಕಾಶನ ಮದ್ರಾಸು, ದಿಳಿಗಂಪ) ಪುಟ ೫೯೩

ಪದ್ಯ ಛಂದಃ ಅರ ದೊಡ್ಡ ಕೊನೆಯ ಪದ್ಯವು (ಮೂಲಕೃತಮುಖ್ಯ, ಆಧವಾ ಅಮೋಘವರ್ಷಕೃತಮುಖ್ಯ) ಇದ್ದರೆ ಅರ ದೊಡ್ಡದಿ. ಗೋವಿಂದ ಪೈಗಳ ಊಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. (ಕೆ.ಸಾ. ಪದ್ಯವ್ಯಕ್ತಿ, ಜನವರಿ ೧೯೨೮ (ಸಂ. ೧೨-೪) ಪುಟ ೨೨೫).

ಈ ಪ್ರಶ್ನೋತ್ತರ ರತ್ನಮಾಲಿಕೆಯ ಕರ್ತೃ ಶಂಕರನಾರಾಯಣರಾಗಲಿ ಶಂಕರನಂದರಾಗಲಿ ಆಗಿರಬಹುದೆಂದು ದಿಕ್ಕಿ ಗೋವಿಂದ ಪೈಗಳ ಕೊನೆಯ ಪದ್ಯಗಳಲ್ಲಿ - ಇದರಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಪದ್ಯವ್ಯಕ್ತಿ ಏಕೈಕವೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆಚಾರ್ಯರ ಕೃತಿಗಳೆಲ್ಲವೂ ವರ್ಣನಾತ್ಮಕವಾಗಿರಬಹುದು ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿ ವರ್ಣನೆಯಿಲ್ಲ. ಭಕ್ತಿಯನ್ನು ಬೋಧಿಸುವ ಪಾಠ್ಯ. ದಾವದ ವರ್ಣನೆಯಿಂದಾದರೂ ಉಪಾಸನೆಯನ್ನು ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರ ಮೂಲದಲ್ಲಾಗಲಿ ಕೊನೆಯಲ್ಲಾಗಲಿ ಮೊಟ್ಟಮೊದಲಿನಿಂದಲೂ ಶಿವನನ್ನು ಸ್ಮರಿಸುತ್ತೇನೆ. ಅಪರ ಹೆಸರಾದರೂ ಇಲ್ಲ. ಈ ಹೆಸರುಗಳ ಮೇಲೆ ಈ ಆಚಾರ್ಯರ ಕೃತಿಗಳು ಇಂಥಾ ಪದ್ಯವು ಊಹಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಬೇರೆ ಕಡೆ ಇನ್ನು ನಲವತ್ತು ಅಥವಾ ಪದ್ಯಗಳು ಸೇರಿ ಶಂಕರನಾರಾಯಣಕೃತವೆನಿಸಬಹುದು.

ಆದರೆ, ಭಂಡಾರದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮತ್ತು ಸಾಹಿತ್ಯದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭದ ೨ ಪದ್ಯಗಳೂ ಆಫ಼ಗಳ ಮುಂದಿನ ನಲವತ್ತು ಪದ್ಯಗಳೂ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿದೆ. ಮೊತ್ತಮೊದಲಿನ ನಲವತ್ತೆಲ್ಲವೂ ಆಧವಾ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಲ್ಲದೆ - ಗೀತಿ, ಉಪಗೀತಿ, ಉದ್ದೇಶಗಳೂ ಇರುತ್ತವೆ ಆದರೆ ಹರಿಹರ, ಜಗನ್ನಿಧಿ, ಮಮುಷಾದಿಗಳೂ ಪ್ರತಿಪಾದಿತವಾಗಿವೆ. ಕೆಲವು ಪದ್ಯಗಳು ಬಾವುಗಳ ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿರಬಹುದು ಆದರೆ ಅವುಗಳೇ ಆಗಿವೆ. ಇವುಗಳಿಂದ ಇವು ಏಕಕರ್ತೃಕವಲ್ಲವೆಂದು ನಿರ್ದಾರಿಸುವುದು ಪ್ರಾರಂಭದ ಇಪ್ಪತ್ತಾರರಲ್ಲಿ ಜೈನ ಪಾರಿಬ್ರಾಹ್ಮಣಿಕ ಮಹಾರಾಜಗಳೊಡನೆ ನೇತಿಸಂಗತಿಗಳೂ ಆಡಿಕವಾಗಿದ್ದು ಇದಕ್ಕೆ ಹಳಗನ್ನಡದ ಟೀಕೆಯನ್ನು ಬರೆದವು ಪ್ರತಿನಿಧಿಯೆಂದು ಉಪಲಬ್ಧವಾಗಿದೆ. ಈ ಟೀಕೆ ಜೈನ ತತ್ವವುಗುಣವಾಗಿಯೇ ಇದೆ. ಈ ೨೬ ಪದ್ಯಗಳ ಇವಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಸೇರುವ ಪದ್ಯಗಳು - ಆಂತು ಚಿಟ್ಟಿ ಮೂವತ್ತು ಪದ್ಯಗಳು ಓರ್ವಕೆ ಮಿಂದ ರಚಿತವಾಗಿವೆ. ಇವು ನೃಪತಂತ್ರಕೃತವಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿದು ಹಾಕುವಂತಿಲ್ಲ. ಡಾ|| ಶ್ರೀಕಂಠಶಾಸ್ತ್ರಿಯವರು ಅಮೋಘವರ್ಷನ ಪ್ರಶ್ನೋತ್ತರ ರತ್ನಮಾಲಿಕೆಯ ಶಿರೋನಾಮದ ಕೆಳಗೆ ಬಂದು ಅರ್ಯವೃತ್ತಗಳನ್ನೂ ಆಫ಼ಗಳ ಕೆಳಗೆ ರಚಿತವೆಂದು ಗುರುತಿಸಿ... ಎಂಬ ಶ್ಲೋಕವನ್ನೂ ಅದರ ಕೆಳಗೆ ಬೀರಿಯಾಗಿ ಮೋಕತೃಕ್ತರಚಿತವೆಂದು... ಎಂಬ ಶ್ಲೋಕವನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟು ತಿಳಿಸುವುದು -

This work has been attributed to various authors like sankaracharya and vimala, but Tibetan authorities and the last verse attribute it to Amoghavarasha, who is said to have abdicated his Kingdom. Probably this abdication took place after the King and sacrificed his left finger in order to avert some national calamity (E. I. 18, sanjan Grant).⁷

ನನ್ನಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರಶೋತ್ತರಂತ್ರವು ಇಂತಿರುವುದು, ಮತ್ತು ಕೊನೆಯ ಪದವು
ಅನುಷ್ಠುಪ ಶ್ಲೋಕಗಳಾಗಿವೆ. ಉಳಿದ ಪಲ್ಲವು ಆರ್ಯವೃತ್ತಗಳು. ಮೊದಲನೆಯ ಶ್ಲೋಕೋದಾಹರಣೆ-

ನತ್ವಾ ಜಿನೀಶ್ವರಂ ಪಿರಂ ವಕ್ಷ್ಯೇ ನೀತಿಪ್ರಕಾಶನಂ
ಶಿಷ್ಯಾಚಾರ್ಯೇ ಷೋಭದ್ಧಂ ಪ್ರಶೋತ್ತರಂ ಷುನಕಂ ||

ಇದರ ಕನ್ನಡಟೀಕೆ ಹೀಗಿದೆ :-

ನತ್ವಾ ಶ್ವೇತವಿಭುಃ | ಪಿರಂ ಜಿನೀಶ್ವರಂ - ಸುಕಲಕರ್ತವ್ಯಂಗಳಂ ಹೆಲ್ಲು ವಾಮು ಶಿಷ್ಯಕಕ್ಕೆ
ಸ್ಥಾಪಿರುವೆ | ಪಿರಂ - ವರ್ಧಮಾನನು ಪಿಗಿ | ಶಿಷ್ಯಾಚಾರ್ಯೇ ಷೋಭದ್ಧಂ - ಶಿಷ್ಯಾಚಾರ್ಯೇ ಸುಂಭದವಪ್ಪ
| ಪ್ರಶೋತ್ತರಂಭವಾನಕಂ - ದಿಸುಗೊಳುವಪರಿಹಾರವನಿ ತಿರನಾಗುಳ್ಳ | ನೀತಿಪ್ರಕಾಶನಂ - ದಮನುಷ್ಯಾನ
ಸುಂಭದವಪ್ಪನೀತಿಯಂ ಪ್ರಕಟಿಸುವುದು | ವಕ್ಷ್ಯೇ - ಹೇಳುವೆನು.

ನಾನು ಸಂಪಾದಿಸಿರುವ ಪ್ರತಿಮೆ ಹೊಂದಿದ ಇತರ ಮೂಲ ಪ್ರತಿಗಳಲ್ಲಿ ವೇಲಿನ ಶ್ಲೋಕವಿಲ್ಲ.
ಅವುಗಳೆಲ್ಲ ಆರ್ಯವೃತ್ತದಲ್ಲಿರುವ ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪದ್ಯವು :

ಪ್ರಣಿಪುತ್ಯ ವರ್ಧಮಾನಂ
ಪ್ರಶೋತ್ತರಂ ರತ್ನವಾಲಿಕಾಂ ವಕ್ಷ್ಯೇ
ನಾಗನರವರವಂದ್ಯಂ
ದೀವಂ ದೇವಾದಿಪಂ ಪಿರಂ ||

ಇಲ್ಲಿಂದ ಮುಂದಿನ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪದ್ಯವೂ ಪ್ರಶೋತ್ತರಗಳಿಂದ ಕೂಡಿ, ನೀತಿ ಪ್ರಬೋಧಕವಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಜೈನಪರಿಭಾಷಿಕ ಪದಗಳೂ ಬರುತ್ತವೆ. ಇಲ್ಲಿಂದ ಮುಂದಿನ ಒಟ್ಟು ಪದ್ಯಗಳ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟು ತ್ರಿಂಶತ್ತಿ ವಸ್ತು ಹಳಗನ್ನಡದ ಟೀಕೆಯಿದೆ.

ಈ ಪದ್ಯಗಳ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನವನ್ನು ಓದುಗರ ಸುಲಭಗೋಚರವಾಗಿದ್ದು, ಸ್ವತಃ ವಾಚನವು ಕಂಡುಪಡೆಯುವಂತೆ, ಕೆಲವು ಅನುವಾದವನ್ನೂ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಉದಾಹರಣೆಗಾಗಿ ಸಂಸ್ಕೃತದ ಕೆಲವು ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ ಪದ್ಯಗಳನ್ನೂ ಆಫುಗಳ ಪದ್ಯಾನುವಾದವನ್ನೂ ಇಲ್ಲಿ ಉದಾಹರಣೆಗಾಗಿ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ.

ಅರೈ || ಧರ್ಮವನ ಕಿಮು ಪಾದೀರುಂ
 ಗುರು ವಚನಂ ಹೇರು ವ ಪಿಚ ಕಿಮು ಕಾರುಂ
 ಕೋ ಗುರು ರುತ ತತ್ತ್ತು:
 ರತ್ತ ಹಿತ್ತಾದ್ಯುಧ್ಧಃ ಸುತತಂ ||

ಇದು ರ || ಆಫು ದ ಕೋಳಿತಕ್ಕು ದ ಗುರು
 ಜೀವಚನಂ ಹೇರು ವ ಪು ದಿಷ್ಟು ದ ಕಜ್ಜಂ
 ಆವಂ ಗುರು ತತ್ತ್ತುಂ

ಆಯೆ || ಕಿ ದಾನಂ ವ ನಾಕಾಂ ||
 ಕಿ ವಿತ್ರಂ ರುನ್ನಿ ವರ್ತು ತಿ ಪಾಪಾತ
 ಕೋಲಂಕಾರಃ ಶೀಲಂ
 ಕಿ ವಚೋ ಮಂಡನಂ ಸುತಂ ||

ಇದು ರ ಕಯ || ಆಫು ದ ದಾನಂ ಬಯ ಸುದ
 ದಾವಂ ಕಿಳಿ ಪಾಪದಿ ನಿವರ್ತು ಮಂ ಪೀ
 ಕಾಫು ದ ಹಿಷಾಫು ಕ್ಷಯಿ
 ನ್ನಾಫು ದ ನು ಡೊಡಿಗೆಯೆಂದೊಡ ದ ಸುತವ ದ ಅ ||

ಆಯ್ಕೆ ||

ಕಿ ಸಂಸಾರೇ ಸಾರಂ

ಬಹು ಶೋಷಿ ವಿಚಿಂತ್ಯ ಮಹಮ ದವೇವ

ಮನಾ ಚಿಂತು ದೃಷ್ಟ ತರ್ಲಂ

ಸ್ವ ಪರಹಿತಾಯೋ ದೃತಂ ಜನ್ಮ ||

ಇದಕ್ಕೆ ಆರ್ಥವನ್ನು ಹೇಳುವಾಗ ಟೀಕಾಕಾರನು ಸ್ವ ಪರಹಿತಾಯೋ ದೃತಂ ಜನ್ಮ ಎಂಬ ದಕ್ಕೆ ಹೀಗೆಂದಿದ್ದಾನೆ - ತನಗೂ ತನ್ನನ್ನು ಹೊಂದಿದ ಭವಜನುಗಳಿಗೂ ಹಿತಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾದ ದಾನ ಪುಷಿ ಟಿಲಿಶಪವಾಸದಲ್ಲಿ ಕೂಡಿದ ಸಾಗಾರ (ಗೃಹಸ್ಥ ?) ದರ್ವವನ್ನೂ ,ದ್ರಾನಾದ್ಯನುಷ್ಣಾದ್ಯರುನಡಿದ ಕೂಡಿದರು ಇದಮರ್ವನ್ನೂ ಆಶಿಸುವವನು ಜನ್ಮತ್ರ ಸಂಸಾರದಲ್ಲಿ ಸಂಪನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಈ ರತ್ನಮಾಲೆ ನೀತಿ, ಪ್ರಣಯ, ವೈರಾಗ್ಯ,ಬಾವಗಳನ್ನು ಪ್ರಚುಡಿಸುವುದು. ಮನು ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಚತುರ್ಬದ್ಧಗಳ ಚಿಂತಾಮಣಿಯಂತೆ ದುರ್ಲಭವೆಂದು ಜ್ಞಾನಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು. ಆವಾಪು ಮೆಬದನ್ನು ತಿಳಿಸುವ ಮೂಲ ಪದ್ಯಮು -

ದಾನಂ ಪ್ರಿಯವಾಕ್ ಸಹಿತಂ

ಜ್ಞಾನವಗರ್ವಂಕ್ಷ ಮರ್ಷಿತಂ ಶೌರಿಯಂ

ತ್ಯಾಗಸಹಿತಂ ಚ ಮಿತಿಂ

ದುರ್ಲಭವೇತ್ ಚತುರ್ಬದ್ಧಂ ||

ಈ ನೀತಿಪುಷ್ಪಕ್ಕೆ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಹಿತೋಪದೇಶದಲ್ಲಿಯೂ ಬಂದಿದೆ. ಮಹಾಕವಿ ರನ್ನನ ವೇಲಿನ್ನುಗಳಲ್ಲಿ ಮೂರು ಗುಣಗಳ ದರ್ವರಾಯನಲ್ಲಿದ್ದವೆಂದು ಸಾಹಸಬೀವ ಮಿಯ ಕಾವ್ಯದಲ್ಲಿ ವರ್ಣಿಸಿದ್ದಾನೆ -

ಕಂದ ||

ದಾನಂ ಪ್ರಿಯವಾಕ್ ಸಹಿತಂ

ಜ್ಞಾನವಗರ್ವಂಕ್ಷ ಮರ್ಷಿತಂ ಶೌರಿಯಮಿ

ಪ್ರೀತು ಡೆಯನಿಸು ಡಿಯ ಸಿದು ದ

ದಾನಂ ಜ್ಞಾನಂಕ್ಷ ಮರ್ಷಣ ದರ್ವಜನಾ (ಅಶ್ವಾ ಸ ೩-೧೯)

ಈ ಪ್ರಶ್ನೋತ್ತರ ರತ್ನಮಾಲಿಕೆಯ ಟೀಕೆಯನ್ನು ನೋಡಿದರೆ, ಮೂಲ ಕೃತಿಯ ಕರ್ತೃ
ವಿಮಲಸಿಂಬವನು ಅಲ್ಲ ಮೊದಲ ವಿವಿಧವಾಗುತ್ತದೆ.

ಇತಿ ಕಂಠಗತ ವಿಮಲ

ಪ್ರಶ್ನೋತ್ತರ ರತ್ನಮಾಲಿಕೆಯ ಟೀಕೆ

ತೀ ಮುಕ್ತಾದೇಶನ ಆಪಿ

ಖುಂತಿ ಪುಸ್ತಕವು ಇಂತು |

ಇಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಲಾಗಿರುವ ವಿಮಲ ಎಂಬುದು ನಿವೃತ್ತಿ ಎಂದಷ್ಟೇ ಅರ್ಥವಲ್ಲ
ಗುಣಮಯವಲ್ಲವೆಂದೂ ಕವಿತೆಯ ಹೆಸರನ್ನು ಶ್ಲೋಕದಿಂದ ಪರಿಚಯಿಸಿದುದೂ ಅದು ಎಂದು
ಗ್ರಂಥಕರ್ತೃವಾಚಕವೆಂದೂ ಗೋಚರವಾದುದು ಪೈಗಳ ಬಾಷಣದಿಂದ.

ಈ ಕೃತಿಯನ್ನು ಪಠ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಪೈಗಳ ಕೊಡುವ ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣಗಳಿವು:-

ಅಮೋಘವರ್ಷಕೃತವನ್ನು ವಪುಸ್ತಕವು ಅನುಷ್ಠಾನ ಶ್ಲೋಕದಲ್ಲಿ. ವಿವಿಧ ಕೃತಿಮೆಂಬುದು ಹಿಂದಿನ
ಇತಿರ ಪದ್ಯಗಳಂತೆಯೆ ಆರೈಯಲ್ಲಿ.

ಅಮೋಘವರ್ಷಕೃತವನ್ನು ವಶೋಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಕವಿಯನ್ನು ಬರಿಯ ರತ್ನಮಾಲಿಕಾ ಎಂದು ಹೆಸರಿಸಿ,
ಹೆಸರನ್ನು ಪ್ರದಾನ ಪದವಾಗಿರುವ ಪ್ರಶ್ನೋತ್ತರ ಎಂಬ ಫಲವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬಿಟ್ಟಿದೆ. ನೃಪತುಂಗನ
ಜೈನನಾಗಿದ್ದಲ್ಲಿ, ವೈಷ್ಣವನಾಗಿಯೇ ಕೊನೆತನಕವೂ ಇದನ್ನು ತಿರೀಚಿ ಬಾಷಾಂತರದಲ್ಲಿ ಇದರ ಕರ್ತೃವನ್ನು
ಅಮೋಘವರ್ಷಕೃತ ಎಂಬ ಎರಡು ಒಂದೇ ಹೆಸರು ಅದುವುದು, ಇದನ್ನು
ಬರೆದವನು ಮೊಳಸಿಂಬ ಶ್ವೇತಂಬರ ಗುರು.

ನನ್ನಲ್ಲಿರುವ ಹಾಗೆಗನ್ನಡದ ಟೀಕೆಯಲ್ಲಿ ವಿಮಲ ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ನಿವೃತ್ತಿ ಎಂದೂ ಮತ್ತೆ
ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ಬುದಿವಿಧ ಸಾಧ್ಯವಿರುವುದರಿಂದ ಅಮೋಘವರ್ಷಕೃತ ಹೆಸರೇ ಆದಾಗರಿಚುವುದು.

ಚಿತ್ರಕಾರರಂತೂ ನೃಪತುಂಗನ ಜೈನನಾಗಿದ್ದನೆಂದೂ ಹೆಸರು ತಿಳಿದು : He was more a Jaina
and followed the Syadvada and abdicated more than once to observe,
probably, the vow of Akinchana (Non - Possession) - Karnataka
Through the Ages (1968), Page 242.

ಅವೋಘವರ್ಷ ಎಂಬ ಹೆಸರು ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಆಳದ ಪರಿಮಳ ಅಸುಗಳಲ್ಲಿ ಏಳನೆಯ ವನದ ಮುಂಜ ಎಂದೂ ಹೆಸರುಳ್ಳ ವಾಕ್ಯ ತಿಂಜನಿಗೂ ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತದೆಯೆಂದು ಇವೊಂದು ರತ್ನವೆಂದೂ ಎಜಿ ಗ್ರಂಥ ರಚಿತವಾಗಿದೆಯೆಂದೂ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಿದೆ. ಈ ಅಭಿಪ್ರಾಯವು ಕೆವಲ ಒಂದು ಶ್ಲೋಕದ ಆಧಾರವೆಂದು (ಮೇಕತ್ಯುಕ್ತ ರತ್ನೇನ...) ಮತ್ತೆ ಅನುವಂಶಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ಗ್ರಂಥ ಉಪಲಬ್ಧವಿಲ್ಲವೆಂದು ಸಂಪಾದಕರು ಆರೋಪಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಈ ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವುದು ಇತರ ಸಂಪಾದಕರ ವಿಚಾರಗಳನ್ನೂ ಕ್ಷಿಸಿ ಹೇಳುವುದಾಗಿ - ಈ ಕೃತಿ ಅವೋಘವರ್ಷವೆಂಬುದೇ ರಚಿತವಾಗಿರಬೇಕು. ನೃಪತಂಗನ ಮೇಯಲು ಸರ್ವವೆತಿಸಿಟ್ಟು ಮತ್ತೆ ಮಲ್ವಾಳಿಕೆಯಾದನೋ ಇಲ್ಲವೋ? ಅಂತು ಜೈನವತದಪ್ರಬಾವಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಿದ್ದನೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಈ ಪ್ರಬಾವದಿಂದಲೇ ಅವನು ಕೆಲವು ವಚನಗಳಿಗೆ ಜೈನ ತತ್ವಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವೆನಿಸುವಂತಹ ಸುಕಲ ಹಿಂದು, ಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಹೊಂದಿಕೆಯಾಗುವಂತಹ ಇತರ ಗ್ರಂಥವನ್ನು ಬರೆದನೆಂದು ತಿಳಿಸಬಹುದು. ಸುಕಲ ಹಿಂದು, ಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಅನ್ವಿತವಾಗುವಂತಹ ಈ ಕೃತಿಯಲ್ಲಿರುವುದರಿಂದಲೇ ಇದರ ಕೃತವ್ಯವು ಶಂಕಾಚಾರ್ಯರಿಗೆ ಅಥವಾ ಶಂಕರನಂದನು ಗುರುಗಳಿಗೂ ಅನ್ವಿತವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸಬಹುದು.

ಕಂದು || ದಿವ್ಯಂ ಪ್ರಶೋತ್ತರಂ
 ಶೋಭಂತ ಮಾಲಿಕೆಯ ವಣಿಳು ವನಿಗಳ
 ಕನ್ನಡದಂ ಕನೀಯಂ
 ಕನ್ನಡಕೆಯನ ಕಿವಿಲ್ಲ ತಿಂಡಿ ವೈನತಂ ||

ಮೂ ಪ್ರತಿವಿವಾರ

ತಾಳಿಗರಿ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿಯೂ ಸಾಹಿತ್ಯವಿದೆ. ತಾಳಿಗರಿನು ೮೧೨೬ ರಿಂದ ೧೩೭೭ ವರೆಗೆ ಈ ಸಹಿತ್ಯವನ್ನು ಬರೆಯಲಾಗಿದೆ. ಈ ಗ್ರಂಥವು ಇಷ್ಟು ಮತ್ತೆ ಹುಟ್ಟು ಉಪಲಬ್ಧವಾಗಿದೆ. ಈ ಗ್ರಂಥದ ಇಷ್ಟು ಮತ್ತೆ ಹುಟ್ಟು ಉಪಲಬ್ಧವಾಗಿದೆ. ಪ್ರತಿವಿವಾರ ಗುರು ಉದ್ಧ ೧೪೧/೨ ಇಂಚು ಸ್ಥಳ ಬಿಡಲಾಗಿದೆ. ಪ್ರತಿವಿವಾರ ಉದ್ಧವು ೩ ರಿಂದ ೮ ರವರೆಗೆ ಇದೆ. ಒಂದೊಂದು ಪತ್ರವು ೬೦ ರಿಂದ ೭೦ ರ ವರೆಗೆ

ಆಕ್ಷರಗಳಿವೆ ಗ ರಗಳಿಗೆ ತಾಣು ಬಂದೀ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಗರಿಯ ವ ರುಕ್ತು ಒಪ್ಪಲಿ ಗ ಯು ಸಂಖ್ಯೆ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ; ಫು ಟ ಸಂಖ್ಯೆ ಯಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಬರೆದ ದನು ಉಲ್ಲೇಖ ತವಣ್ಣಿ.

(ಈ ಪ್ರಶ್ನೋತ್ತರ ರತ್ನವಲಿಕೆಯ ಶ್ಲೋಕ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುವ ಮೊದಲಿಗೆ ೩೩ ಶ್ಲೋಕಗಳನ್ನು ಅರ್ಥಸಹಿತವಾಗಿ ಕಿಚ್ಚು ರುವಣಿ ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದ ವ್ರತಸ್ತರಾಣು ಸುವಪುಂ ಮಂಗಲವಾಡಾ ಎಂಬ ಕೊನೆಯ ವಾಕ್ಯಕು ಕಾಣುತ್ತಿದೆ) ರತ್ನವಲಿಕಾ ಶ್ಲೋಕ ಮತ್ತು ತತ್ಪಠ್ಯಗಳ ಕೊನೆಗೆ ಫುಣ್ಯಾಸುಪಪಾಸುಪಗಳನ್ನು ವಿಮರಸುವ ಎರಡು ಶಾಬ್ದಾಲಕ್ಷಣದ ವ್ಯುತ್ಪತ್ತಿಗಳಿವೆ. ಅವೆರಡನ್ನು ಈ ಸಂಕಲನದ ಕೊನೆಗೆ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಶ್ರೀ ವಿತರಾಗಾಯ ನವಃ - ಎಂದು ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುತ್ತದೆ. ಶ್ಲೋಕಸಂಖ್ಯೆ ಮತ್ತು ತತ್ಪಠ್ಯಸಂಖ್ಯೆ ಎರಡನ್ನೂ ಕನ್ನಡ ಅಂಕಗಳಲ್ಲಿ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಆಕ್ಷರವಿಷಯಗಳು ದೀರ್ಘಚಿಹ್ನೆ ಮುದ್ರಿತವಾಗಿವೆ -

ಉದಾ:- ವಿತರಾಗಾಯ ನವಃ ಯೋ ನಿತ್ಯಂ ಪಠತಿ ನಿತಿಪ್ರಕಾಶ ಸುಯದ (ಸಂಭುದ), ಅರ್ಥ (ಅರ್ಥ), ವ್ಯಾಜಿಃ (ವ್ಯಾಜಿಃ), ಶಶದರ ಶಿಶಿದರ)

ಲಿಪಿರಾಜು ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯ

ನೃಪತೃಗು

ಪುಠವ ರಾಷ್ಟ್ರಕೂಟ ಚಕ್ರವರ್ತಿ ಪುಬಿಣಿವರ್ಷ, ಜಗತ್ತುಗು, ಮುಣಿಸು ಗುಣವಿದನು, ಉತ್ತರಪಥದಲ್ಲಿ ಕೂಡಿ ದ್ವಿಜರು ಬೀರಿ ಹೆಣೆದವನು. ಅವನು ಏಕಮಾತ್ರ ತ್ರುತ್ರನೃಪತೃಗು. ಇವನು ಪುಟ್ಟಕ್ಕಿ ಬುದಾಗ ಅಮೋಘವರ್ಷ ಮಬ ಹೆಸರು ನ್ನ ತಳಿದನು. ಇವನು (ಕ್ರಿ.ಶ. ೫೧೪-೮೭೭) ಅರು ವತ್ತ ಮುಣಿ ವರ್ಷಕಾಲ ರಾಜ್ಯಬಾರ ಮಾಡಿದನು. ನೃಪತೃಗು ದೇವನು ವತವಿಸಿ ತ್ರಿವಿಜಯನುರು ರಚಿವಾದುದು ಕುಖಾಜವಾರ್ಗ ಮದು ಖಿಣ್ಣುಂಸುರ ಅಬಿಪುರು. ಈ ಪುಶ್ಲೋತ್ತರ ರತ್ನವುಣಿ ನೃಪತೃಗು ಖಿಚಿವದುದು.

ಸುಣಿಸಿ : ಮುಣಿಪುತಿಗು

೧. ಆ. ಪುತಿ - ಸ್ವಂತ ತಾಳಿಗುಣು ಮುಣಿಪುತಿ
೨. ಕೆ ಪುತಿ - ಕಾವ್ಯಮುಣಿ
೩. ಶು ಪುತಿ - ಶುಂಕರಬಾರುಕೃತವೆಣಿಸಿದ ಪುತಿ

ಪ್ರಶೋತ್ತರ ರತ್ನ ಮಾಲೆ

ಗ್ರಂಥಪಾಠ

ಅನುಷ್ಟುಪ ಶ್ಲೋಕ |

ನ ತ್ವಾ ಜಿನಿಷ್ಟುರಂ ವಿರಂ

ವಕ್ಷ್ಯೇ ನೇ ತಿಪ್ರ ಕಾಶ ನಂ

ಶಿಷ್ಯಾ ಚಾರ್ಯೇ ವಿನಿಬದ್ಧಂ

ಪ್ರಶೋತ್ತರ ಭದ ನಕಂ

||೧||

[ಜಿನಿಷ್ಟುರಂ - ಸುಕಲ ಕರುಣಾಂ ಗೆಲ್ಲ ಮೂಱಿ ಲೋಕಕ್ಕೆ ಸ್ಥಾ ಖರು ಪ್ಪ | ವಿರಂ - ಷದೇವಾ ಸ್ಥಾ ಖಿಗೆ | ನ ತ್ವಾ ಫೋ ಡಿಪ್ಪಿ | ಶಿಷ್ಯಾ ಚಾರ್ಯೇ ವಿನಿಬದ್ಧಂ - ಶಿಷ್ಯಾ ಚಾರ್ಯೇ ಸಂಬಂಧದ ವಪ್ಪ | ಪ್ರಶೋತ್ತರ ಭೂನಕಂ -

ಅ ಪ್ರತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಪದ್ಯಕ್ಕೆ ಮುಂಚಿತ ವಾಗಿ ಒಂದು ಅನುಷ್ಟುಪ ಶ್ಲೋಕ ತ್ವಾ ಒಂದು ವಚನ ವಾಕ್ಯ ತ್ವಾ ಕಾಣಿಸು ತ್ವದಿ ಅದು ಓಗಿದೆ -

ಯೋ ನಿತ್ಯಂ ಪಠತಿ ತ್ರಿವಿವಾ

ರತ್ನಮಲ ಖಮಾಂಷ ರಂ

ಸಂಸಿದ್ಧ ಬರಣೀಷಾ ವಾಸಾ

ಶಿವಕೋಟಿಕ್ಷ ಮಾಘ್ನು ರುತ |

ಇತಿ ಸುವಂತದ ದ್ರಷ್ಟಾ ಪಿ ಶಿಷ್ಯ ಶಿವಕೋಟಾಚಾರ್ಯಾಚ್ಯುತಂ |

ಈ ಶ್ಲೋಕಕ್ಕೆ ಪದ್ಯ ಸಂಖ್ಯೆ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ ವಾದು ಡುಂದ, ಇದು ಈ ಕೃತಿಗೆ ಸೀರಿದ ಬಾಗ ಷ್ಪು ಷೇನೀ ? ಆದರೆ ಇದಕ್ಕೆ ಹಿಂದಾಗಿ ಈ ಪ್ರತಿಯಲ್ಲಿ ವ್ರತ ಪ್ಪರಂಶುಂ ಸುವಪ್ಪಾಃ ವಂಗಲ ವಹಾ ಎಂಬ ಕೊನೆಯ ವಾಕ್ಯ ಪುರುಲ್ಲದೆ, ದು ಷ್ಪು ಡಾದ ರೂ ದೀರಿಡಾಗಿರ ಬಹಾ ದಾದ ರತ್ನಮಲೆಯ ಪದ್ಯಗಳ್ಳಿ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಮುಂದಿನ ಓಕೆ ಶಿವಕೋಟಾಚಾರ್ಯಾಚ್ಯುತೋ ಏನೀ ?

ಕ ಪ್ರತಿಯು ಲ್ಲಿ ಈ ಪದ್ಯಕ್ಕೆ ಸ್ಥಾನಿಮು ಗುರು ವಲರಾ ಭೃಂದದ ಪದ್ಯಮು -

ಪ್ರಣಿಪುತ್ಯ ವದ್ರವು ಪುಂ

ಪ್ರಶ್ನೋತ್ತರ ರತ್ನ ಮಲಿಕಾಂ ವಕ್ಷ್ಯೇ

ನಾಗ ನದವು ರ ವಂದಂ

ದೇವಂ ದೇವಾದಿಪಂ ಪಿರಂ ||

ದಿಸಿಗೊಳು ವ ಪರಿಹಾರ ವನಿ ತಿಳಿನಾಗು ಕ್ಕ | ನೀತಿಪ್ರಕಾಶ ನು - ದ ಮನುಷ್ಯಾನ ಸುಖದ ವಪ್ಪ ನೀತಿಯಂ
ಪ್ರಕಟಿಸಿ ವದಂ | ವಕ್ಷ್ಯೇ - ಹೇಳಿಕೆನು ||

ಕಂದು : ಎರಗುತಿ ಪಿರಜಿನಿಲ್ಲ ರ
 ಚರಣಾಚಾರ್ಯ ಶಿಷ್ಯ ಸುಯದ್ಧ ವನ
 ನಿಲಿಪಿ ನೀತಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿ
 ಕರವಂ ಪ್ರಶ್ನೋತ್ತರದ ಭಾಷ ವನಿಗಳೆ

ಕಿರಣ ಮಹಾಪಿರ ಜಿನಿಲ್ಲ ರನಿ ನ ವಸ್ಯೇ ನೀತಿಯನ್ನು ಪ್ರಕಾಶನ ಪಡಿಸು ವಂತಿವು ವಶ್ಯ ಗುರು
ಸುಖದ ದ ಪ್ರಶ್ನೋತ್ತರ ರನು ವನ್ನು ಹೇಳು ವನು .

ಕಃ ಖಿಯು ನಲಂಕ್ರಿಯತೇ
ದೃಷ್ಟಾ ದೃಷ್ಟಾರ್ಥ ಸಾದನ ಪಟಿಡು ಪ
ಕಂಠಸಿತರು ವಮಿಮಲ
ಜ್ಞೇಶ್ವೋತ್ತರ ರತ್ನ ಮಲಿಕಾರು

ದೃಷ್ಟಿ - ಕಾಣಲ್ಪಿ ಪಡುವ ಆದ್ಧುಧು ಸುಖಿಯುಂ | ಅದೃಷ್ಟಿ ಕಾಣಲ್ಪಿ ಪಡದ
ಮಿಷ್ಣು ಸುಖಿಯುಂ | ಅರ್ಥಸಾದನ - ಅರ್ಥಕಾರಣವಪ್ಪ ಸುವ್ಯಗ್ಗಿರ್ಥನ - ಜ್ಞಾನ - ಚಾರಿತ್ರಗಳನು

ಸಾದಿಸು ವಲ್ಲಿ | ಪ ಟಿಡು ಾನ - ಪ ಟ ವ ಪ್ಪನ ವ ತ್ರಿಂತಾಗುತ್ತಿ ರಲು | ಕಃ - ಆವನು | ಖಲು - ನ್ನಯ ದಿ |
 ಕಿಂಠಿಸಿತರು - ಕಿಂಠಿ ಲಿಞಿರ ಳ್ಲಿ | ಷುಲಂ - ಕಿಂಠಿ ಹು ಸಿ ಕ ಳ್ಲವ ಆವು ಹ್ನ ಪ ರ್ಗಾಹಾದಿ ಸಂಭುದ ವಪ್ಪ
 ದಿಂಞಷ ದಿದಗಲ್ಲು ಷು ಳ್ಲ ಹಂತಪ್ಪ | ಪ್ರಶ್ನೋತ್ತರ ರ ಕ್ಷು ಾಲಿ ರು - ಪ್ರಶ್ನೋತ್ತರ ರ ತ್ತವ ಶೆಯಿಂ |
 ನಲಂಕ್ರಿಯ ತೇ - ಒಪ್ಪೆ ವ ಪ್ಪ ಡದರ್ಢಂ | ಸುಕಲ ಪ್ರಾಣಿಗಳ್ಲಿ ಈ ಕಿಂಠಿ ಹು ಸಿ ಕ ಳ್ಲವ ದವದ ವ ಷು ಭವದ
 ಸು ಖಿಕ್ಕೆ ಕಾರ ಣಮ ಪ್ಪ ಪರಮ ಶ ವ ವಂ ತ್ಲಿ ನಿಗ ಳ್ಲಿಲ್ಲ ಮಿಥು ವರಿಂಬ ದಿದ ಷ ತಾತ್ಪ ರ್ಗಂ ||

ಕಿಂಠಿ : ಸು ರ ಚಿ ಷುಲ ಪ್ರಶ್ನೋ
 ತ್ತ ರರಾಜುಕಿ ರ ತ್ತವ ಶೆಯಿಂ ದಾವಂ ಸಿಂ
 ಗಿ ರಸಂ ದ್ಯಷ್ಟಾ ದ್ಯಷ್ಟ ದ
 ವ ರ ಸಾದ ನ ಪಟಿ ವಿನಿಷ್ಟ ವಂನಿಜಗಿ ಳ್ಲವಂ

ಕಿಂಠಿ : ಕಿಂಠಿಗಿ ಕಾಣ ವ ಅದ್ಯು ದರು ಸುಖಿಕ್ಕೆ ವ ತ್ತ ಕ್ಷಿಂಠಿಗಿ ಕಾಣಿಸು ದ ಮಿಥು ಸು ಖಿಕ್ಕೆ ಸಾದ ನ
 ವ ಪ್ಪ ಡದಲ್ಲ ಸು ವ ಧನಾದ ದ ಷುನ ತಾನೀ ತನ್ನ ಕಿಂಠಿ ಳ್ಲಿರ ತ್ತಕ್ಕೆ ಪ್ರಶ್ನೋತ್ತರ ರ ತ್ತವ ಶೆಯಿಂ ದ
 ಉಂಕಿ ರಿಕ್ಕಿಂಞನ ?

ಬಿ ಗಿ ವನ ಕಿಂಠಿ ಪಾದೀರುಂ
 ಗು ರ ವಚನಂ, ಹೇರುಂ ಪಿ ಚಿ ಕಿಂಠಿ ಕಾರು ಢವಂ
 ಕಿಂಠಿ ಗು ರ ರ್ಗಿ ತಿ ತ್ತ
 ಸು ತ್ತ ಹಿತ್ತಾದ್ಯು ದ್ಯತ ಸ್ತತಂ

[ಬಿ ಗಿ ವನ - ಎಲಿ ಜ್ಞಾನ ವತಾ | ಉಪ ದೀರುಂ ಕಿ - ಕೈ ಕಿಂಠಿ ಳ್ಲ ಡ ವ ವ ಸ್ತು ಷನು ಎಂದೊಡಿ |
 ಗು ರ ವಚನಂ - ಗು ರ ವ ವಚನ ವ ಕೈ ಕಿಂಠಿ ಳ್ಲ ಡ ವದ | ಅಪಿಲು ಚಿ - ಮ ತ್ರಿ ಹೇರುಂ ಕಿ - ಕಿಂಠಿಯ ಳ್ಲಿ
 ಪ ಡ ವ ವ ಸ್ತು ವೇನು ಎಂದೊಡಿ | ಅಕಾರ್ಯಂ - ಅ ಗು ರ ವಿದ್ಯೆ ತಿಂಠಿಯ ಳ್ಲಿ ಪುಟ್ಟ ವಿಥ್ಯಾ ತ್ತಂ
 ಮಿಂಠಿ ಲಾಗಿಂಠಿಯ ಷಿವಾಗ ಪ ರಾತಿಗಳ | (ಮ ತ್ರಿ) ಕಿಂಠಿ ಗು ರಃ - ಗು ರವೆಂಬನಾವನು ಲದಿ ಗಿ ತ್ತ : -
 ಬುದ ಕಾರ ಣ ಮಿಥು ಕಾರ ಣ ವೆಂದಿವ ಷಿ ಸ್ತ ರಾಜು ವ ಳ್ಲ ತ್ತು ಗು ರ | (ಅಂತ ದೊಡಿ ಈ ಸ್ತ ರಾಜು ವನ ಷಿ

ಸುಂಠು ವ ದಲ್ಲ ನೆಗ ಕ್ಷನಂ ಗು ರ ಮ್ಹು ಪಿ ರೆಂದು ದಿಸುಗೊಡೊಡೆ) ಸು ತ್ತ ಹಿತಾಬ್ಯು ದ್ಯತಸ್ತತಂ - ಅನ ವಡುತು
 ಸು ಕಲ ಪ್ರಾಣಿಗಳ ನೋತು ವಠೊ ನಂ ಇಂದ್ರಿಯ ಕಪಾಯಂಗಳತ್ತಣಿ ವಶ ವಾಗದಾತನ ಶ್ಲ ಡಾಕ್ಷೆಗಳು
 ಕೈ ಕೊಳಲೈ ಪಡೆದು ದಿಂಬ ದಿದುಲ ತಾತ್ಪ ರ್ಯಂ]

ಕಂದ : ಆತು ದ ಪಾದೀಯಂ ಗು ರ
 ಜೀವಚನಂ ಹೇರು ವ ತ್ತು ದಿಷ್ಟ ದ ಕಜ್ಜಂ
 ಆವಂ ಗು ರ ತ್ತಜ್ಜಂ
 ಜೀವಹಿತೋದ್ಯುಕ್ತ ನಾವಗಂ ಹೇ ,ದ ಗವಣ

೨. ಕಾರ್ಯ: (ಅ), ೩. ತತ್ವಂ(ಅಂ, ೪. ಶಿಷ್ಯ ಹಿತಾರೋ ದ್ಯ ತ್ತ

ಪುಟ - ಸು ವ ಥರ್, ಉಪಾದೀಯು = ಸ್ವೀಕರಿಸಲು ಯೋಗ್ಯ ಹೇರು = ಬಿಡುತ್ಕ ದ್ತ

ಕಿರಣ : ಎಲೈ ,ದ ಗವಣನೇ ಸ್ವೀಕರಿಸಲು ತಕ್ಕದಾದ ದ ಯುಕ್ತ ದ ? (ಗು ರ ಮೆ ಉತ್ತ ರ) ಗು ರ ಮೆ
 ಉಪದೇಶ ದ ವ ತ್ತ ಸ್ವೀಕರಿಸಾರ ದ ದ ಯಾತು ದ ? ದುಷ್ಟೈಗಳ (ವ್ರ,ಬಿಚಾರ, ಜೂಜ , ವ ದ್ಯವಾನ್ ,
 ಕ ಳ್ತು, ವ ಶಾಸಹಾರ್ ಮು ತಾದ ಪಾಪಕಾರ್ಯಗಳ), ಗು ರ ಮೆದರಿಯ ತು ? - ತ ತ್ತಜ್ಜಾ ನುಕ್ತವನಾಗಿ
 ಯ ವಾಗಲೂಸು ಕಲ ಜೀವಿಗಳ ಹಿತ ದಲ್ಲಿ ಉದ್ಯುಕ್ತ ದವನ ನಿಜವಾದ ಗು ರ .

ತ್ವ ರಂ ಕಿ ಕ ತ್ತ ವ್ಯಂ
 ಮುಷಾ ಸು ಸಾರ ಸಂತಶ್ಚೇದುಃ
 ಕಿ ಮೋಕ್ಷ ತರೋ ಬೀಜು
 ಸು ಮ್ಯಗ್ ಜ್ಞಾನು ಕ್ರಿಯಾ ಸಹಿತಂ

ತ್ವ ರಂ ಕ ತ್ತವ್ಯಂ ಕಿ - ಕಾಲಕ್ಷೇಪಂ ಗಿರ್ಯು ದಿ ರೀನನ ಬೀಗದಲು ವ ದಳಿತುಡುತು ದ
 ಅದಾತು ದಿದೊಡೆ | ಮುಷಾ - ಹೇಯೋಪಾದೀಯ ವಸ್ತು ಜ್ಞಾನಿಗಳದುಂ | ಸುಸಾರ ಸಂತಶ್ಚೇದು -
 ಸಾಂಸು ರಕ್ಕೆ ಕಾರಣವು ವಿಧ್ಯಾ ತ್ತ ಸು ವ್ಯಾಧ್ಯಾ ತ್ತ ಸು ವ್ಯಕ್ ಪ್ರಕೃತಿಯೆಂಬಿ ದರ್ಶನ ಮೋಹನೀಯ
 ಕಪಾಯ ಮಂ ಕ್ರೋದ ವ ವಾನ್ ವ ಮುಾ ಲೋದವೆಯೇ ಅನಂತಾನು ಭೂದಿ ಅಪು ತ್ಯಾ ಖ್ಯಾನ ಪ್ರತ್ಯಾ ಖ್ಯಾನ
 ಸುಂಜ್ಞ ಳನವೆನಿಪು ಚಾರಿತ್ರ್ಮೋಹನೀಯ ಕಪಾಯಂಗಳಂ, ಹಾಸ್ಯ ರ ತ್ತರಣಿ ಷಕ ,ದಯ ಜ ಗು ಷ್ಠೇ ಶ್ರೀ

ತು ಯಕ್ಷುಯಕ ವೇದಮು ಪಿಯ ನವ ನೋಕಷಾರುಂಗುಳಿ ವೆಂಬೀ ಇಷ್ಟ ತಿಂಟ ತಿರೆದು ದರ್ಶನ ಚಾರಿತ್ರ
 ಮೋಹನೀರು ದ ಕೇಡಂ ಬೀಗಂ ಮ ಡಲಿಪಡಪು ದ | ಮ ತ್ರಿ ಜ್ಞಾನವಂತಿಯದ | ಕಿಂ ಮೋಕ್ಷ ತರೋರ್ಬೀಜು -
 ಮೋಕ್ಷ ಮಿಬ ವ್ಯಕ್ತಕೈ ಬೀಜವೇನು ? ಸಮ್ಯಗ್ಜ್ಞಾನಂ ಕ್ರಿರು ಸಹಿತಂ - ಮು ರೇತುಬಿನಿಮಲ ದಿದಗಲ್ಲ
 ಆಪ್ತಾಗವ ಪದಾರ್ಥಂಗಳನಿಂತಿದು ಫಂತಿ ಕೈಕೊಳ್ಳು ಸಮ್ಯಗ್ಜ್ಞಾನಮಿಮೋಕ್ಷ ಮಿಬ ವ್ಯಕ್ತಕೈ ಬೀಜು | ಇಷ್ಟ ತಿಂಟ
 ಟಿಱದ ಮೋಹನೀರು ದ ಕೇಡಂ ಬೀಗಂ ಮ ಪ್ಪು ಡಲಿಪಡದಿದಿದ ಆ ತತ್ಪ ರ್ಗ]

ಕಂದ : ತು ರ ಪದಿಗಿರ್ಯುಲಿಲ್ಲದ
 ನೋರಿಯ ದ ಸಂಸಾರ ಸಂತಷ್ಟೇದನ ಮೈ
 ಪರ ಮುಕ್ತಿ ಬೀಜ ವ ಫು ದ
 ಸು ರಿಯ ಪ್ಪ ಯೆಸಕಿಗೋದೋಡಿ ತ ನಕ್ಕುಂ

ಕಿರಣ : ಮ್ಹಾಂಸನ ತ ಡಲ್ಲಿ ದಿ ಮ ಪಾಚೀತಾದು ದ ರುಕ್ಮಾ ? ತು ಸರ್ಜನ್ಯದ
 ತು ನರವೃತ್ತಿರು ನ್ನ ಕಿಡು ಹಾಕುತು ದ (ಜನನ ವ ರಣಗಳ ಸುರ್ದ ಪಣಿಮಿಲ್ಲಿ ಸ್ಥಿ ಕೊಳ್ಳದಂತಹ ಒಕ್ಕಿರು
 ಕಿಲಸಗಳನ್ನ ಮ ಡಲಿದ ಮದರ್ಥ). ಮೋಕ್ಷ ಮಿಬ ಮರ ದ ಬೀಜದಾತ್ರ ದ ? ಅಚರ ಕಿಯಿಂದ ಕೂಡಿದ
 ಸು ರಿಯ ದ ಜ್ಞಾನ (ಸ ವ್ಯಕ್ ಜ್ಞಾನ)

ಕಿಂ ಪ ಧ್ಯ ತರಂ ,ದ ರ್ಗ
 ಕಃ ಶು ಚಿಹ ಯ ಸ್ಯ ವ ನಸಂಶು ದ್ಧಂ
 ಕಃ ಪಂಡಿತೋ ವಿವೇಕಿ
 ಕಿಂ ಮ ವ ಫದಿರಣ ಗು ರಣ

||೨||

[ಕಿಂ ಪ ಧ್ಯ ತರಂ - ಸಂಸಾರ ದೊಳು ತಿರು ಗುತ್ತಿ ಪ್ಪ ನರಂಗೆ ಆದ ಮ ಪುಂ ಪ ಧ್ಯ ವನು ಮದೋಡಿ |,ದ ವಣ
 - ಉತ್ತ ವ ಕ್ಷ ಮಿ ಮಿಮದಾ ಗೋರೂ ದೌಶ ಲ್ಲಾ ಣಿ ದಿ ವ ಫ ಮಿ ಸಂಸಾರ ಮಿಬ ವ್ಯಾದಿರುಂ ಕಿಡಿಸು ಲ್ಲಿ
 ಆದ ವ ನಂ ಪ್ಪ ಧ್ಯ ವ ಕ್ಷಂ | ಕಃ ಶು ಜಿ - ಶುರ್ದ ನ ಆವನ | ಇಹ - ಈ ಸಂಸಾರ ದೊಳು | ರು ಸ್ಯ ವನ ಸಂ

ಶು ಧ್ವಂ - ಆವನು ವನಾರಿ ಶು ಧ್ವನಾಗಿ ಪುರಸ್ತ್ರೀ ಪುರದ್ರವ್ಯ ವೇದಲಗೋಡಿಯ ವಕ್ಕೆ ಆಗದೀಡತನಿ
 ಶು ಚಿಯೆಂಬವನು | ಕೆ: ಪಂಡಿತ - ಪಂಡಿತನೊಬ್ಬನಾವನು ? | ವಿವೇಕಿ - ಆತ್ಮನನು ಆಶು,ಬಂ
 ವೇದಲಗೋಡಿಯ ವ ಆತ್ಮನನು ದೀರ್ಘಯು,ಬಿ ಜಿ ವತನಿ ಪುರವ ಪಂಡಿತನು | ಕಿ ವಿಷಂ -
 ವಿಷವೆಂಬುದೇನು ? | ಆಧೀರಣ ಗು ರಣಾ - ಸುಧರ್ವ ಸುಧರ್ವನ ಪುಂಡಿತಂ ಗಿರ್ವು ಸುಧರಗಳ
 ವಚನವನ ದಾನಂ ವ ಪೂರುಡಿ ಪುತ್ರ |

೧. ಪುಧ್ವದನಂ (ಕಿ) ಕೆ: ಪುಧ್ವತರೀ (ಶ್ರಿ)

೨. ವಿಷವಧೀಕರಣ ಗು ರಣಾ (ಅ) ವಿಷವಧೀರಣ ಗು ರವ: (ಕಿ) ವಿಷವಧೀರಣ ಗು ರವು
 (ಶ್ರಿ)

ತು ರವುಡಿ = ಬೇಗನಿ, ಎಸಕ = ಕಾರ್ಯ.

ಸ್ಥಾ ಪುರ ಜುಗಮ ಕೃತ್ರಿವ ಕೃತ್ರಿವ ಪುರಗಳೆದು,ಬಿ ಪು ಕಿಡುಪುಡ ರಾಗಧೀಷ ವೇದಲಗೋಡಿಯ
 ದೀಷಪಂಗಲ್ಲಿದ ಸುಧರಗಳವಚನವ (ದಿ) ನು ದಾನಂ ಗಿರ್ವು ಡ ಆಸಂಖ್ಯಾತ ಅನಯ,ಬಿ ವಂಗೀಳ
 ಕೀಡ ವಳ್ಳುಡಿಬ ದಿದಿಷ ತಾತ್ಪ ರ್ಯಂ]

ಕಂದ: ಆಪು ರ ಪುಧ್ವ,ದ ವರ್ವ
 ದಾವಂತು ಚಿಶು ಧ್ವ ವ ನಸಂಪಂಡಿತನಿ
 ನ್ನಾ ವಂ ವಿವೇಕಮು ಕ್ಷನ
 ದಾಪು ರ ವಿಷವದ ತಿ ಸ್ಕೃತಿಯ ಸುಧರ ವಿ

ಕಿರಣ : ಸಂಸಾರ ಚಕ್ರದಲ್ಲಿರುವವನಿಗೆ ಅನು ಸರಣಿಯ ವಾದು ದ ಯ ವ್ಯವ ? ,ದ ವವೇ (ಪುಧ್ವ)
 ಅನು ಸರಣಿಯ . ಈ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಶು ಚಿಯು ಯ ವು ? - ಯ ವನು ವ ನಸ್ಸು ಪುರು ಧ್ವವಾಗಿರು ತ್ತದೀಷ
 ಅವನೇ ಶು ಚಿ ಪಂಡಿತನು ಯ ವು ? ವಿವೇಕಿ (ಅಂದರೆ - ಯು ಕ್ಷಯು ಕ್ತ ಪುಂಡಿತನು) ಪುತ್ರ
 ಯ ವು ? ಗು ರನುಡಿ, ಗು ರವಿ ವತನು ವೀರುಪು ಡಿ ಪು .

ಕಿ ಸಂಸಾರೇ ಸಾರಂ

ಬಹುಶಃ ಷಿ ಷಿಂತ್ಯ ವ ವವಿ ದವೇವ

ಮ ನ ಚಿಷು ದೃಷ್ಟ ತತ್ತ್ವಂ

ಸ್ವ ಪರ ಹಿತಾರೋ ದೃತಂ ಜನ್ಮ

|| ೬ ||

[ಸಂಸಾರೇ ಸಾರಂ ಹಿ - ಸಂಸಾರ ದಲ್ಲಿ ಸಾರ ವೇನು | ಜನ್ಮ ಹು ಟ್ಟಿ ಗೆ | ಸಂಸಾರದೊಳು
ಎಂತ ಪ್ಪ ನ ಕುಟ್ಟಿ ಗೆ ಸಾರ ವಿದೋಡಿ | ಸ್ವ ಪರ ಹಿತಾರೋ ದೃತಂ - ತ ನೈಯುಂ ತ ನ್ನ ಫು ಡೆದ
ಬಿ ವ್ಯ ಜನಂಗಳ್ಳಿಯುಂ ಹಿತಕ್ಕೆ ಕಿ ರಣವ ಪ್ಪ ದಾನ ಫು ಚಿಶೀಲೋಪ ವಾಸ ದೋಳ ಕೂಡಿದ
ಸಾಗಾರ ದವ ದೋಳಂ ದ್ರಾನಾದ್ಯ ನ ಪ್ಪಾನಾದ್ಯ ರು ನದಿಷ್ ಕಿ ಷಡಿದ ಯಿ ಫಿದ ವರ್ತದೊಳಂ ನಿಗ ಳ್ಳವಲ್ಲಿ
ಉದೋಗಿ ಮ ನ ಕೃವನ ಕುಟ್ಟಿ ಗೆರೆ ಸೂಾರ ದೋಳು ಸಾರ ಕ್ತು | ಬಹುಶಃ ಷಿ ಪಲಕ್ತು ಸುಷು
- ಷಿಂತ್ಯ ವಾನಂ - ಚಿತಿ ಸ್ಥಿ ಪಡಪು ದ | ಇದ ವೇವ - ಇದೇ |

೩. ಕಿ ಮ ನ ಚಿಷ್ವಿ ಷ್ವ ತವ ಲಿ)

ಮ ನ ಚಿಷು - ಮ ನಷ್ಟ ರಗಳಲ್ಲಿ | ದೃಷ್ಟ ತತ್ತ್ವಂ - ಕಾಣ್ಬುಟ್ಟ ತತ್ತ್ವಂ | ಸ ಧ್ವರ್ವ ಸ್ವನಾಗದೋಳು ನಿಗ ಳ್ಳ
ನಿಗ ಳ್ಳ ವರ್ವಳ ಜನ್ಮ ಪಿ ಸುಷು ವ ಮ್ಬದಿದಿ ಅ ತತ್ತ್ವ ರ್ಗಂ]

ಕಿಂ ದ : ಸಾರ ವ ದಾಪು ದ ಗಿ ಡ ಸಂ.
ಸಾರ ದಿ ಬಹು ರೋ ಚಿಸ್ಥಿ ರಿಯುಂ ದ ತ ನ ರಹೋ
ತೋರ ತ ತತ್ತ್ವಂ ಸರ್ವ
ಗೋರಂತಿ ದಿ ಹಿತ ವೆಸು ಗು ತರ್ವನ ಜನ್ಮಂ

ಕಿಂ ಣ : ಸಂಸಾರ ದಲ್ಲಿ ಸಾರ ವಾದ ದ ಯ ಫು ದ ? ಬಹು ಕಿ ವಾಗಿ ಚಿಂತಿನಿವ ಡಿದಿ ರಿ ದೋಯು ವ
ಉತ್ತ ರ ಇದೇ - ಮ ನಷ್ಟನು ತತ್ತ್ವವನ್ನ ಅರಿತ ವನಾಗದೀಕು . ತ ನ್ನ ಮ ತ್ತು ಇತ ರರ ಏಳಿ ಗೆ ಗಾಗಿ
ಉದ್ಯುಕ್ತ ನಾಗ ಚಿಕು ಅಥವನ ಜನ್ಮಿ ವೇ ಸ ರವದು ದ .

ಮ ದೇವ ವೋಹ ಜನಕ

ಕಿ : ಸ್ನೇಹ ಕೀ ಚ ದ ಸ್ವಫೋಷ ರು ತ

ಕಾ ,ಬ ವವಲ್ಲೀ ತೃಷ್ಣಾ

ಕಿಷ ವೈ ರೇ ನ ವ್ವನ ದ್ಯೋಗೇ

[ಮ ದೋವ - ಮ ದ್ಯದತ್ತೂರ ಮ ಪುಕ ದ್ರವದಂತೆ | ವೇಷಹ ಜನುಕೇ ಕೇ - ದ ಮ ಪನುಷ್ಠಾನಂ
ವೊದ ಲಾಗಿಂಡಿಯ ತತ್ತ ಲಗಳನುರು ಲಿಯ ದಿಸಿಷ್ಟ ಸು ತು ದ ಅಪು ದೊದೊಡೆ | ಸ್ನೇಹ ಸಂಸಾರ ದ ಬಳಿ ವಲಿಯಂ
ಪೆಚ್ಚಿಸು ವಂತಪ್ಪ ತು ತ್ರ ಕಿಳತ್ತ ವಿ ತ್ರ ದೊಳೋ ಕಪ್ಪ ಸ್ನೇಹಪು ವ ದ್ಯ ವೊದ ಲಾಗಿಂಡಿಯ ವರಂತೆ ವೇಷಹವಂ
ತು ಟ್ತಿಸು ವದ | ಕಿ ಚ ದಸ್ಯವ - ಆರು ಕಿಳದ | ಷ ರು ತ- ಸ್ವರ್ತನ ಫ್ರಾಣ ಚಕ್ಷು | ಶ್ರೋತ್ರ ರ ಸನೇಂದ್ರಿಯ
ಷ ರುಂ ವೊಪ ಲಾಗಿಂಡಿಯ ತು ಅನಂತಾನಂತ ,ಬ ವದೊಳು ಅರ್ಥವಂ ಪ್ರಾಣವಂ ಕಿಳು ವವ್ಯವುರಿ
ಷ ರುಂಗಳಿ ಕಿಳದ | ಬ ವಲ್ಲೀಕಾ - ಸಂಸಾರ ವೆಂಬ ಲ ತಿರು ತೊಡ ಪಾತ್ರ ದೊದೊಡೆ | ತೃಷ್ಣಾ
ತ ಣೆಪ್ಪಿ ದ ದಿವೇಲಿ ಅರ್ಥಂ

೧. ಯು ಸ್ವನ ದ್ಯೋಗೇ: (೨)

೨. ದ ತ : ನ್ವರೂ, ಓರಂತಿದಿ : ಒಂದೇ ಸ ವ ನೆ,

ವೊದ ಲಾಗಿಂಡಿಯ ವಂ ಪ ಚಿಸು ವಂತಪ್ಪ ಕಾಂಕ್ಷೆ ರೀ ಸಂಸಾರವೆಂಬ ಕಾಂತಾರ ದ ಬಳಿವಳಿ | ಕಿಷ ವೈ ರೇ -
ವೈ ರಿಯೆಂದಾರು | ಅನು ದ್ಯೋಗೇ ನನ - ಆಪು ದೊದೊಡೆ ಐಹಿಕಾಮುಷ್ಠಿಕವಪ್ಪ ಅನುಷ್ಠಾನದೊಳು
ಉದ್ಯೋಗೇ ಮಲ್ಲ ದತೆನಿಂದಂ ಟನಗೆ ತಾನೆ ವೈರಿ | ಲೋಕ ದೊಳು ವಚಿಸು ವ ಕಿಳದ ಒಂದೆ ,ಬ ವದೊಳು
ಸಂಚಿದ ಅರ್ಥಪ್ರಾಣಗಳಿಂಕಿಷ್ಟ ರ, ಷ ರುಂಗಳೆಂಬ ಕಿಳದ ,ಬ ವದೊಳು ಅರ್ಥಪ್ರಾಣವಂ ಗತಿಯಂ
ಕಿಷ್ಟ ರಿಂಬ ದಿದ ಅತತ್ತ ರಂ]

ಕಿ ದು: ಬ ವವಲ್ಲೀರು ಪು ದಿನೆ ತೃ
ಪ್ರಿ ವೊನ ತಿ ವೈ ರಿಯ ವನ ಜ್ಜ ಗ ಪಿ ವ
ದ್ಯ ವ ತಿ ಲ್ಲಾ ಕ್ಷು ದಂ ದ
ಸ್ಯು ತು ಮ ಪು ತು ನೇಹ ಮ ತ ಷ ರುಂಗಳಿ

ಕಿರಿಣ : ಮಧ್ಯದಯೆ ಮತ್ತನ್ನ (ಬದ್ಧಿಬ್ರವಿಯನ್ನ) ಮಡವು ದುಳುದ ? ಸ್ನೇಹ (ಹೆಂಡತಿ ಮಕ್ಕಳ, ಬುದುಗಳಿಬ ಅತಿಮವತಿ) ಕಳ್ಳದ ದಾರು ? ಪಯೇಂದ್ರಿಯ ಷರುಗಳ. ಸಂಸಾರದ ಬಳ್ಳಿ ದುಳುದ ? ತೃಷ್ಣೆ (ಅಂದರಿ ಹಣದಲ್ಲಿ ಇಂದ್ರಿಯ ಸುಕಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಲಾಸಿ) ತತ್ತರುಮ ?- ಉದ್ಯೋಗೇಗಿ ಹಿನತಿ (ದು ಮ ಕೆಲಸ ವನ್ನೂ ಮ ಪಪೆ ಸೋಮ ಪಯು ಗರು ವವನ ತನಗೆ ತಾನೇ ವೈ 0).

ಕ ಸ್ಯಾಧ್ಯರು ಖಹ ವರಣಾ
 ದಂದಾದಪಿಕೋ ಪಿಷ್ಯತೀ ರಾಗೀ
 ಕಃ ಶ ಸೋ ಯೋ ಲಲನಾ
 ಲೋಚನ ಬಾಣ್ಯೋನ ಚ ವೃಥಿತಃ

[ಇಹ - ಸಂಸಾರ ದುಷು | ಕಸ್ಮಾತ್ ಭರುಂ - ಆಐತ್ತಣೆ ಭರು ಮಕ್ಕು ಪಂದೊಡೆ | ಮರಣಾತ್ - ತನ್ನ ಪ್ರಾಣಮ ನೋವಲ್ಲೇಡಿ ಕೋಟಿ ಮೊದಲಾಗೊಡೆರು ನೆಕೋಪಾಯಂಗಳನಾಸಿ ಗಿಯು ರಂ ದರ್ವವನಯುದ ಜ್ಞಾನಿ ಜನಂಗಳಂ ಭರುಂಚಗು ಪಿಂಬ ದಿದು ಅರ್ಥ | ಅಂದಾದ ಪಿಕು ರಡನತ್ತಣೆ ಮತ್ತ ಕೋ ಪಿಷ್ಯತೀ - ಆವನು ಪಿಷಿಸಲ್ಕಿ ಪಡವನ |

೧. ಪಿಷ್ಯತೀ (ಕ) ದಂದಾದಿಕೋ ಪಿಷ್ಯತೀ (ಶ) ೩. ರಾಗೀ (ಅ) ಉಚ್ಚಗಪಿ : ಉದ್ಯೋಗೇಗಿ ಹಿನ

ರಾಗೀ - ಇಂದ್ರಿಯ ಷರುಂಗಳೊಳಪ್ಪ ರಾಗಮನುಳನ ಕು ರಡನತ್ತಣೆ ಪಿಷಿಸಲ್ಲಟ್ಟ ಕುರು ಡನಿಂಬ ದರ್ಫ | ಕ : ಶ ಸು :- ಆವನು ಕಲಿಯಂದೊಡೆ | ಲಲನಲೋಚನ ಬಾಣ್ಯ : - ಅನಂತನಂತ ಸಂಸಾರಮಂ ಪಿಚ್ಚಿಸು ವಂತಪ್ಪ ಸ್ತ್ರೀರು ಕೆಳಕ ಕಡೊಣ್ಣ ನೋಟವೆಂಬಬ ಗಳಂದಂ | ರು : - ಆವನಿರ್ವಾನ ತನ್ನವಸುಲ್ಲಿ | ನ ಚವೃಥಿತಃ - ನೋರು ಲಿಸ ದನತನಿ ಕಲಿ ಎಂಬ ದರ್ಫಂ | ಸ್ತ್ರೀ ಷರುಂ ಮೊದಲಾಗೊಡೆರು ರಾಗವಂ ಪತ್ತು ಪಿಷ್ಯ ಅಡಿಗಡೆ ಸಾವ ಹಟ್ಟಿ ವ ದಃ ಪಿಚ್ಚಿ ಪವದ ಕೊಲಿಯಿಲ್ಲ ದ ಜ್ಞಿನ ದರ್ವದೊಷ ನಿಗಳಲ ಪಿಚ್ಚಿವೆಂಬ ದಿದು ಆತಾತ್ಪ ರ್ಯಂ]

ಕಂದ : ಆಫು ದಿದು ಭರು ವಕ್ಕುಂ ?

ಸಾ ವಿ, ಕಣ್ಣು ರ ಡನಪ್ಪನಾರ್ ? ವೈಷ ಯಿ ಕಂ

ಆವಂಶ ಸು ನಮಲಲ

ನಾವಳಿ ಲೀಡ ಚನಶ ರಂಗಳಿ ದಿತಿಸ ದವಂ

ಕಿರಣ : ಈ ಲೀಡಕ ಡ್ಲಿ ಯ ಫು ಡುಂದ ,ಬಿರು ಫು ಯಾಗು ತ್ತದಿ ?- ಅಕ ಸ್ತಾತ್ಯಾಗಿ ಬರ ತಕ್ಕ
ಮ ರಣೂದ. ಕು ರ ಡನೂತಲೂ ಕು ರ ಡನ ಯ ಪು ? ಇಂದ್ರಿಯ ಸು ಖಿಗಳಲ್ಲಿ ಅನು ಯಾಗುಳು ವನ.
ಯ ವನ ಶೂರ ನ ? ಸ್ತ್ರೀಯ ರ ಕಣ್ಣನೀಟದ ಬಾಣಗಳ ಹೊಡಿತ ದಿದ ವೈ ಫಿಗೊಳ್ಳ ವನ (ಇಂದ್ರಿಯ ನ್ನೂಡಿ).

ಪಾತುಂ ಕಿಣ್ಣಂಜಲಿಬಿ:

ಕಿಮ ವ್ಯತವಿವಬ ದ್ಯತೇ ಸು ದಪ ದಿಶ

ಕಿ ಗು ರ ತಯಾ ಮ ಷುಂ

ಯ ದೇತದ ಪ್ರಾ ಫನಂ ನಾವ

[ಕಿಣ್ಣಂಜಲಿಬಿ: - ಕಿಮಿ ಕಿಂಬ ಬಗ ಸಿಗಳಿದಂ | ಪಾತುಂ - ಕುಡಿಯ ಲ್ಲಿ | ಅಮೃತವಿವ -
ಅಮೃತದಂತೆ ಉಳ್ಳ ದಾಗಿ | ಕಿ ಬ ದ್ಯತೇ - ಅರಿಯಲ್ಪ ಡುಂದ ಏನು ಮದೊಡಿ | ಸು ದ ಪಡೆ ಹೆ -
ಜೀವದೇದ ಕಿ ವದೇದಂಗಳಂಪೇಳ್ಳ

೩. ಇಹ ರುಜ್ಜತೇ ಈ ಪ ದ್ಯ. ಕ . ದ ಲ್ಲಿಲ್ಲ .

ದಿತಿಸು ಹೆ ವ್ಯಥಿಸು .

ಒಳ್ಳಿ ತಪ್ಪ ಉಪ ದಿಶು ಕಿಮಿ ಡೆಗಳಿ ಅಮೃತಸೇವಿಯಂತೆ ಕು ಡು ಲ್ಲಿ ಪಡು ಫು ಡುಬ ದರ್ಥ | ಗು ರ ತಯಾ
ಹೆ ಮ ಷುಂ ಕಿ - ಸುಕಲ ,ಬಿ ವ್ಯ ಜನ ಸು ವ್ಯತವಪ್ಪ ವ ಹಂತತ್ವಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು ಮದೊಡಿ | ಯ ದೇತ ದ
ಪ್ರಾ ಫನಂ ನಾಂ - ಆಫು ದಿಡದ ತನ್ನಾತ್ಮದದನಿರುಂದ ವನ ಳ ಪಿಉಳಿದಿಲ್ಲ ವಸ್ತುಗಳ ಬಯ ಸು ದ ಇವು ಪಿ
ಸು ಕಲ ,ಬಿ ವ್ಯ ಜನ ಸು ವ್ಯತವಪ್ಪ ಮ ಹಂತತ್ವಕ್ಕೆ ಕಿ ರಣಾ | ಇಹ ಲೀಡಕ ಪು ಲೀಡಕಂಗಳಿ ಳು ಲೀಡಬವಂ

ಪತ್ತು ಷ್ಟಿ ನಿರ್ದೇಶನಿ ಪುರ ಮಾತೃನ ಮುಖ್ಯಂ ಸಾರವ ಜ್ಞಾನಮಾಪ್ತದಿ ಜಾತಿ ಜರಾ ಮುಠಾವಂ
ಕಿಡಿಸು ಕುಡುಬದಿದಿ ಅತ್ತ ರ್ಥ |

ಕಂದ : ಕಿಮೇನೇಗೆ ಸೇಳಿದಂ ಸೋದಿ
ಯುಕ್ತ ಲಿಂಟಲ್ ತಕ್ಕುಡೆಂ ಸದು ಪಡೆಶಂಶ್ರೀ
ಷ್ಯ ಪಿನ್ತು ದೆ ಪೊದ ಲಾಘು ದ
ತ ಪ ಬಯ ಕಿರುನು ಳವ ತಿರನಿ ತಾನಿನಿಕುಂ

ಕಿಂಞ : ಕಿವಿ ಬೂಗೆ ಸೇಳಿದು ಕುಡುಲು (ಅದರಿ ಕಿಳು) ಅಪ್ಪುತುಂತಿ ಸುಖಾದು ದಿದು
ದು ಘು ದನ್ನು ತಿರು ಬಹ ದ ? ಒಳ್ಳೆ ರು ದಾದ ಉಪದಿಶ . ದೇಶ್ಚ ತನಕ್ಕೆ ಮೂರು ಘು ದ ? ದೀಡದಿಬಿ .

ಕಿಂ ಗ ಹನಂ ಶ್ರೀಚರಂ
ಕಿಶ್ಚೊತು ರೀಯೇನ ಮಿದಿತ ಶ್ರೀನ
ಕಿ ದಾರಿದ್ಯ ಮ ತೋಷಃ
ಕಿ ಲಾಘವಂಚ ದು ಾ ದು ಶ್ಲಾ

||೧೦||

[ಗ ಹನಂ ಕಿ - ಸಂಸಾರ ಮಿಬ ದು ಗೇಘು ಏನು ಮದೀಡೆ | ಶ್ರೀಚರಂ - ಶ್ರೀರು ಕಿಳು ನೆಗ್ಗಿರು
ಸಂಸಾರ ಪಿಂಚು ವಿ | ಚಿತ್ರ ಹಃ ಕಿ : - ಬದ್ಧಿವಂತನ ಆವನು | ಯುಃತನ - ಆವನೀರ್ವನು ತ್ನು ಅ
ಶ್ರೀರು ಕಿಳು ನೆಗ್ಗಿ ಯಿಂದಂ |

೪. ಕಿ ದುಃಖಿ (ಅ). ೫. ಅಸಂತೋಷ ಹೆ (ಅ). ಅಸಂತೋಷ ಏವ ಕಿ ಲಾಘವಂ ದು ಶ್ಲಾ (ಕಿ)
ಲಾಘವವ ದವ ತೋ ದು ಶ್ಲಾ (ಅ) ಸ್ವೀಕೃತು ರದಲ್ಲ ಅ. ಪ್ರತಿಯು ಸಂಚ್ಚು ಡುನ್ನು ಛಂದಶ್ಚುಧಿಗಾಗಿ
ಲೀಡ ಪಿಸಿದೆ.

ನ ಮುಡಿತ :- ಬಾದಿಸಲ್ಲ ಡನ ಆತನೇ ಚಿತ್ರ ರನ | ದಾರಿದ್ಯಕಿ - ಬಡತನು ಏನು | ಅಸಂತೋಷ
(ಆತೋಷಃ) ಕೋಪಿ ದ್ವೈಕುಶೋದಂ ತಣಿಲ್ಲ ದಾತನಿ ದಯ್ಯನಿಬ ದರ್ಥಂ | ಲಾಘವಂ ಕು -
ಹುಲ್ಲ ಕಿಡಿಯಂದೆ ನಿಷ್ಕಿತ್ತು ಆಘು ದ ಮದೀಡೆ | ದು ಾಡುಶ್ಚಾ ದೀಡಿ ಬಳು ವ ವ ನಶ್ಯನ ಹಲ್ಲಿಂದು

ನೀಚೆದ ಸೆಂಬ ದ ಥಣಂ | ಸ್ತ್ರೀಶೆ ರುಂ ಮೊದ ಲಾಗೊಡೆರು ಪ ಪ ತ್ತು ಷ್ಚಿ ಆತ್ಮಾ ನುಷ್ಠಾನಮ ನೆದುಷು
ಸುಂತೋಷ ಪನಳ್ಳ ವರ್ಗಲು ಏನುಂ ಬೀಡ ದಿಹುರು ಜನ್ಮ ಪಿ ಸರ್ವಲ ಪೆಂಬ ದಿಱ ತಾತ್ಪ ಸ್ತಂಭಂ |